

Sportnota

“Rijssen-Holten beweegt”

Mens en beleid in beweging

Sportvisie 2010 - 2014
met een doorkijk naar de jaren er op volgend

Inhoudsopgave	blz.
Inhoudsopgave	1
Voorwoord	2
Samenvatting en advies	3
1. Ontwikkelingen en trends in de sport	9
1.1. <i>Landelijke trends</i>	
1.2. <i>Strategische visie Rijssen-Holten</i>	
1.3. <i>Ontwikkelingen in Rijssen-Holten</i>	
2. Visie op bewegen en sporten	12
2.1. <i>Sport in de maatschappij</i>	
2.2. <i>De sporter</i>	
2.3. <i>De sportorganisatie</i>	
2.4. <i>De sportaccommodatie</i>	
3. De rol van de gemeente	15
4. Gezond gedrag	16
4.1. <i>Inleiding</i>	
4.2. <i>Alcohol</i>	
4.3. <i>Gangbare omgangsvormen</i>	
4.4. <i>Sportiviteit en respect (Fair Play)</i>	
5. Sport in de breedte	19
5.1. <i>Inleiding</i>	
5.2. <i>Verenigingsondersteuning</i>	
5.3. <i>Sportstimulering jeugd</i>	
5.4. <i>Sportstimulering ouderen</i>	
5.5. <i>Sporten voor mensen met een beperking</i>	
5.6. <i>Breedtesport en topsport</i>	
6. Vrijwilligers	28
7. Sportaccommodaties	33
7.1. <i>Inleiding</i>	
7.2. <i>Landelijke, regionale en lokale ontwikkelingen binnen het sportaccommodatiebeleid</i>	
7.3. <i>Actualisering uitgangspunten accommodatiebeleid</i>	
7.4. <i>Investeringsregeling sport</i>	
7.5. <i>Tarievenbeleid gemeentelijke sportaccommodaties</i>	
7.6. <i>Exploitatie gemeentelijke sportaccommodaties</i>	
8. Subsidie	36
9. Huldiging	37
10. De rol van de sportraad	39
11. Kostenoverzicht	41

Voorwoord

De gemeente Rijssen-Holten wil haar burgers zoveel mogelijk lokaal laten participeren in de samenleving. Het is daarom van belang dat aan burgers kansen worden geboden om elkaar te ontmoeten, elkaar waarnodig bij te staan, zich te ontwikkelen en te ontplooien, zich te ontspannen, te ervaren wat hen bindt en welke onderlinge verschillen kunnen worden overbrugd. Sport en bewegen is een essentieel onderdeel van deze participatie.

Daarnaast is sport en bewegen van belang voor een **“gezonde”** samenleving waaraan mensen zo lang mogelijk actief blijven deelnemen. Sport draagt bij aan een actieve leefstijl en vergroot de maatschappelijke betrokkenheid tussen mensen.

Sport en bewegen heeft ook een preventieve werking. Uit onderzoek blijkt dat regelmatig sporten of bewegen de kans op ziekte verlaagt en de gezondheid bevordert. Door inwoners van de gemeente Rijssen-Holten de ruimte te bieden om te kunnen sporten en bewegen, zal dit naar verwachting vanuit deze preventieve gezondheidsgedachte een positief effect hebben. Minder (snel) zal een beroep gedaan hoeven worden op WMO of AWBZ voorzieningen.

Zoals de titel van deze notitie “Rijssen-Holten beweegt” al weergeeft wil de gemeente Rijssen-Holten bereiken dat nog meer burgers kiezen voor een actieve leefstijl. Bewegen en sport, op verantwoorde wijze en in een gezonde context, maken daar een onlosmakelijk deel van uit.

Om burgers op grote schaal tot deze actieve leefstijl te verleiden is beleid nodig. Het is daarom van wezenlijk belang dat niet alleen de mens maar ook het beleid in beweging komt, is en blijft.

Deze beleidsnotitie (die in samenwerking met de sportraad Rijssen-Holten is vormgegeven) beschrijft het sportbeleid 2010 – 2014 met een doorkijk naar de jaren er op volgend. De notitie is bedoeld als nadere toelichting op het voorstel waarin het beleid is samengevat en het advies voor B&W en de gemeenteraad is weergegeven.

Afdeling Mens en Werk Gemeente Rijssen-Holten

Samenvatting en advies

Samengevat is onderstaand in het kader van het sportbeleid van de gemeente Rijssen-Holten weergegeven het advies, de te ondernemen acties en de planning.

1. De visie "Sport draagt bij aan een actieve leefstijl en vergroot de maatschappelijke betrokkenheid tussen mensen";

Wat wil zeggen dat sport en bewegen een essentieel onderdeel is van het participeren in de samenleving. Sport en bewegen is van belang voor een **"gezonde"** samenleving waaraan mensen zo lang mogelijk actief blijven deelnemen.

2. Sport is primair zelforganiserend;

De gemeente heeft hierbij een ondersteunende, faciliterende en stimulerende rol. Doelstelling van de gemeente is dat "alle inwoners van de gemeente Rijssen-Holten moeten kunnen bewegen en sporten op een verantwoorde wijze, tegen een aanvaardbare eigen bijdrage en in overeenstemming met eigen aanleg en mogelijkheden".

3. Sportverenigingen werken mee aan een gezond sportgedrag;

Wat willen we

- Sportverenigingen spreken huisregels af om hiermee te voldoen aan de geldende Wet- en regelgeving en gangbare omgangsvormen.
- Sportverenigingen maken afspraken c.q. stellen convenanten op over goed gedrag en Fair Play in de sport.
- Sportverenigingen met een kantine zijn in het bezit van een Drank- en Horecaverunning en voldoen aan en leven de eisen na op het gebied van Wet- en regelgeving ten behoeve van Drank en Horeca.
- Sportverenigingen houden zich aan de afspraken met de horecabranches op het gebied van kantineopenstelling.

Dit willen we bereiken door

- Het aanreiken van informatie en geven van voorlichting een stimulerende en activerende rol te spelen als gemeente en sportraad Rijssen-Holten richting de sportverenigingen.
- Controle op naleving van Wet- en regelgeving, afspraken en verordeningen zoals vergunningverlening, Sociale hygiëne, IVA, etc.

Planning: doorlopend

4. Sportverenigingen kunnen een beroep doen op verenigingsondersteuning;

Wat willen we

- Verenigingsondersteuning continueren in de lijn zoals ingezet
- Ondersteuning blijven bieden aan verenigingen
- Daar waar nodig nieuwe elementen van verenigingsondersteuning toepassen

Dit willen we bereiken door

- Continueren van het inzetten van een verenigingsadviseur.
- Via de reguliere themabijeenkomsten van de Sportraad Rijssen-Holten en op initiatief van de verenigingsondersteuner informatie verstrekken over ondersteuningsmogelijkheden.
- Het stimuleren van sportverenigingen in het verbeteren en vergroten van opleidingskansen ten behoeve van versterking van kader.

Planning: doorlopend

5. Bewegingsarmoede en overgewicht bij jeugd moet eerder en beter worden aangepakt;

Wat willen we

- Een vervolg geven aan het project Kies voor Hart en Sport
- Het WhoZnext project een nieuw leven inroepen
- Meer samenwerking tussen onderwijs en sportaanbiedende organisaties (ter bevordering van het bewegen en sportdeelname)
- Alle jeugd de kans geven deel te nemen aan sport

Dit willen we bereiken door

- Continueren en eventuele uitbreiding van jeugdprojecten
- Het aanstellen van een of meerdere combinatiefunctionaris(sen)
- Inbedding van het Jeugdsportfonds

Planning: - projecten doorlopend,
- onderzoek naar aanstelling en inbedding voorjaar 2009

6. Om het verloop van ondermeer langdurige aandoeningen op een gunstige wijze te beïnvloeden zullen ouders geadviseerd en gestimuleerd worden verantwoord te sporten of bewegen;

Wat willen we

- Jaarlijks een vervolg geven aan het project SMALL
- Vergroten van het sportaanbod (of activiteiten) voor ouders binnen sportverenigingen
- De bevolking informeren over het sportaanbod

Dit willen we bereiken door

- Continueren en eventuele uitbreiding van het SMALL project
- Verenigingen informeren en verenigingsondersteuning bieden
- Jaarlijks (dan wel om het jaar) een sportaanbod boekje uitbrengen

Planning: doorlopend

7. Mensen met een beperking moet de mogelijkheid geboden worden (dicht bij huis) te kunnen sporten of bewegen;

Wat willen we

- Komen tot regionale afstemming over aangepaste sportvoorzieningen bv. doormiddel van portefeuillehouders (sportwethouders), VNG overleg, etc.
- Verbetering op een aantal BTBU onderdelen (bereikbaarheid, toegankelijkheid, bruikbaarheid en uitgangelijkheid) bij sportaccommodaties en zwembaden
- Vergroten van gemeentelijke mogelijkheden ten behoeve van aangepast sporten, spel en bewegingsactiviteiten
- Sportverenigingen activeren aangepast sporten in haar beleid op te nemen
- Het beeld dat bestaat van sporters met een beperking verbeteren.

Vervolg 7.

Dit willen we bereiken door

- Intensiveren van bestuurlijk en ambtelijk overleg richting regiogemeenten en provincie om regionale voorzieningen te (gaan) benutten
- Bereikbaarheid, Toegankelijkheid, Bruikbaarheid en Uitgankelijkheid onvolkomenheden vastleggen in een nulmeting (uitvoering Gehandicaptenplatform Rijssen-Holten)
- Een Risico-inventarisatie & Evaluatie onderzoek doen bij alle sportlocaties in eigendom van de gemeente
- De resultaten uit de nulmeting en RI&E inventarisaties om te zetten in eventuele uitvoeringsplannen
- Expertise van organisaties als Gehandicaptensport Nederland (voorheen NEBAS/NSG), Sportraad Overijssel, etc. (nog) meer te benutten
- Verenigingsondersteuning te bieden aan sportverenigingen die aangepast sporten opnemen in hun beleid, te intensiveren
- Uitbreiding van basale voorzieningen op het gebied van gehandicaptensport
- Uitbreiding van aangepaste sportactiviteiten zoals:
 - o het project Kies voor Hart en Sport en het SMALL project ook voor kinderen en ouderen met een beperking toegankelijk maken
 - o het organiseren van een thema/dag en/of activiteit aangepast sporten (vergelijkbaar met OEI festival)
- Het organiseren van projecten die het beeld dat bestaat van sportende mensen met een beperking verbeteren, zoals het project "Klas op Wielen"

Planning: - Nulmeting voorjaar 2009,
- BTBU onderzoek voorjaar 2009,
- RI&E inventarisaties voorjaar 2010,
- Uitvoeringsplannen maken najaar 2010,
- Activiteiten doorlopend.

8. Breedtesport gaat voor topsport, maar topsport moet wel mogelijk zijn;

Wat willen we

- De huidige topsportevenementen behouden binnen de gemeentegrenzen
- Topsporters begeleiden in de keuze van en naar een LOOT school
- Jaarlijks een vervolg geven aan het sportgala

Dit willen we bereiken door

- Topsportevenementen te blijven faciliteren, ondersteunen en stimuleren
- Inzet van een combinatiefunctionaris
- Continueren in het faciliteren van het sportgala

Planning: - doorlopend,
- onderzoek combinatiefunctionaris (zie punt 5)

9. Verenigingen kunnen niet zonder vrijwilligers. Vrijwilligersbeleid is een taak van de vereniging;

Wat willen we.

- Verenigingen op een faciliterende wijze ondersteunen te komen tot een vrijwilligersbeleid
- Onder voorwaarden financieel bijdragen om tot een vrijwilligersbeleid te komen.
- Eisen stellen om in aanmerking te komen voor subsidiemogelijkheden.

Dit willen we bereiken door.

- Het onder voorwaarden beschikbaar stellen van subsidie op het gebied van deskundigheidsbevordering.
- Als intermediair op te treden ten behoeve van opleiding en vormingsmogelijkheden in het kader van vrijwilligersbeleid.
- het realiseren van kwaliteitseisen door verenigingen waarbij verenigingen (gaan) voldoen aan:
 - o het realiseren en periodiek onderhouden van een IKScan rapportage (iedere 4 jaar),
 - o Wet- en regelgeving op het gebied van Arbo, sociale hygiëne en Instructie verantwoord alcoholgebruik (IVA).

Planning: doorlopend

- 10.** De investeringsregeling moet sportverenigingen voldoende financiële ruimte bieden om te kunnen investeren in voorzieningen;

Wat willen we

- De werkingssfeer van de Investeringsregeling Sport uitbreiden met o.a. de volgende aspecten:
 - investeringen voor basale voorzieningen die nodig zijn om het mogelijk te maken dat sporters met een beperking gebruik kunnen maken van een sportaccommodatie (het kan hier gaan om voorzieningen in kleedaccommodaties, douches, sporttechnische voorzieningen in gemeentelijke overdekte sportaccommodaties, voorzieningen in gemeentelijke zwembaden et cetera),
 - investeringen voor sporttechnische voorzieningen/inrichting in gemeentelijke overdekte sportaccommodaties die er toe bijdraagt dat de betreffende sporters op een hoger niveau hun sport kunnen beoefenen (als voorbeeld kan hierbij genoemd worden een ballenkanon voor een tafeltennisvereniging of een tumblingbaan voor een gymnastiekvereniging).

Dit willen we bereiken door

- Evaluatie van de investeringsregeling

Planning: voorjaar 2009

- 11.** Gemeentelijke sportaccommodaties en zwembaden zijn tegen betaalbare tarieven beschikbaar voor verenigingen en inwoners van de gemeente;

Wat willen we

- Met voorgestelde tariefverhoging voor 2009 is in ieder geval tot en met 2012 het plafond bereikt van alle sporttarieven.

Dit willen we bereiken door

- Instemming door college en raad.

- 12.** Sportaccommodaties behoren tot het maatschappelijke vastgoed van de gemeente en hebben een belangrijke functie voor buurten en wijken;

Wat willen we

- De gemeente beschikt over voldoende, kwalitatief goede sportaccommodaties verspreid over de gemeente. De sport moet vroegtijdig bij de planvorming (structuurvisie) en ontwikkeling worden betrokken. De gemeentelijke sporthallen zijn voorzien van een NOC/NSF-keurmerk.
- Waar mogelijk en wenselijk zijn de krachten gebundeld en zijn de accommodaties naast de sportfunctie ook gebruikt voor functies die betrekking hebben op gezondheid, welzijn, onderwijs en veiligheid.
- Nieuwe of bestaande sportparken geven een extra impuls aan de beoefening van een breed scala van sporten.
- In het kader van de privatisering zijn de opstallen (kleedaccommodaties, lichtinstallaties en dergelijke) op de gemeentelijke sportparken allemaal overgedragen aan de desbetreffende sportvereniging.
- Inzicht hebben welke ontwikkelingen er zijn binnen de sportorganisaties c.q. sportaccommodaties en welke behoefte er bestaat aan sportaccommodaties.
- De gemeentelijke zwembaden (combibad De Koerbelt en buitenbad Twenhaarsveld) hebben een impuls ondergaan waarbij de attractiviteit van deze baden de komende jaren veilig is gesteld.
- Vanuit het oogpunt van ruimtegebrek en veldgebruik zal een derde (of wel 1 op de 3 voetbalvelden) van de gemeentelijke buitensportvoorzieningen uit kunstgrasvelden bestaan.
- Sportaccommodaties, clubhuizen/kantines en zwembaden komen (steeds vaker) tegemoet aan de eisen en faciliteiten die nodig zijn voor sporters met een beperking.
- Niet gewenste activiteiten worden zoveel mogelijk in de gemeentelijke overdekte sportaccommodaties voorkomen.

Vervolg 12.

Dit willen we bereiken door

- Het bestaande sportcomplex 't Vletgoor in de kern Holten een upgrading en uitbreiding te laten ondergaan waardoor een diversiteit aan sportfuncties (voetbal, tennis, handbal, hockey, touwtrekken, jeu de boules, hondendressuur en atletiek) wordt gecreëerd,
- In de nieuwe wijk Het Opbroek (ongeveer 2000 woningen) een sportcomplex te realiseren met buitensportfaciliteiten voor ondermeer voetbal, tennis, schaatsen en skeeleren. Hierbij wordt ook rekening gehouden met de multifunctionaliteit van de sportaccommodaties in relatie tot andere functies binnen de wijk. Ten aanzien van binnensportvoorzieningen wordt aansluiting gezocht bij de onderwijsbehoefte. Ook wordt ten aanzien van de realisatie van binnensportvoorzieningen binnen deze wijk onderzoek verricht naar mogelijkheden van een overdekte tennishal en turnhal,
- De sportparken in onze gemeente een upgrading in kwalitatieve zin (kunstgrasvelden) te laten ondergaan,
- De sportaccommodaties multifunctioneel in te zetten wat de sportorganisaties mogelijkheden biedt hun opstellen beter te exploiteren. Dit betekent dat de traditionele sportverenigingen een bredere beschikbaarheid van de sportaccommodaties realiseren. Dit vraagt echter wel een behoorlijke inspanning en in veel gevallen professionalisering van sportverenigingen,
- Een monitoring uit te laten voeren van de sporters binnen onze gemeente zodat beter ingespeeld wordt op de vraag en het aanbod van sportaccommodaties,
- Op basis van een onderzoek de attractiviteit van de gemeentelijke zwembaden in onze gemeente doorgelichten en komen met voorstellen om de gemeentelijke zwembaden een upgrading te geven,
- De gemeentelijke sporthallen door te lichten en zonodig c.q. zo mogelijk aan te passen zodat zij voldoen aan het NOC/NSF keurmerk. Voor realisatie van nieuwe gemeentelijke overdekte sportaccommodaties zal minimaal het keurmerk van NOC/NSF als uitgangspunt gelden,
- Op basis van een onderzoek bestaande accommodaties beter inrichten voor sporters met een beperking (BTBU bereikbaarheid, toegankelijkheid, bruikbaarheid en uitgangelijkheid),
- Het voorzieningenniveau van sportaccommodaties aan te passen waardoor sporters met een beperking voor de sportbeoefening veelal terecht bij de bestaande sportverenigingen binnen onze gemeente.
- Door overdracht van onderhoudswerkzaamheden in zelfwerkzaamheid bewerkstelligen dat de sportverenigingen betrokken blijven bij het instandhouden van de gemeentelijke buitensportaccommodaties. Het specialistisch onderhoud blijft een verantwoordelijkheid van de gemeente. Ten aanzien van de zelfwerkzaamheid dient een evaluatie plaats te vinden. Indien uit deze evaluatie blijkt dat sportverenigingen de taken die aan hen in het kader van zelfwerkzaamheid zijn opgedragen niet of niet volledig conform gemaakte afspraken uitvoert zal het college met nadere voorstellen komen hoe hiermee om te gaan.
- Bij de jaarlijkse seizoeninroostering van de gemeentelijke overdekte sportaccommodaties kritisch te kijken naar niet gewenste activiteiten. Hierbij valt o.a. te denken aan een hondenshow en een pluimveetentoonstelling. In principe horen dergelijke activiteiten niet in een overdekte sportaccommodatie. Hierbij wordt wel als insteek gekozen dat er voor de organisatie van dergelijke activiteiten een passend alternatief gevonden is. Wel is het beleid er op gericht dat er in ieder geval geen uitbreiding van soortgelijke activiteiten in de gemeentelijke overdekte sportaccommodaties zal plaatsvinden.

Planning:

- Realisatie sportpark 't Vletgoor 2012,
- Realisatie Sportpark Het Opbroek 2014,
- Monitoring voorjaar 2009,
- Onderzoek sporthal en zwembaden najaar 2010,
- Uitvoeringsplannen upgrading najaar 2011,
- Evaluatie zelfwerkzaamheid voorjaar 2009,
- Seizoeninroostering doorlopend.

13. De sporter en sportorganisatie staan centraal;

Wat willen we

- Op een interactieve wijze komen tot een klantgericht aanbod van een accommodatie aan (potentiële) gebruikers.

Dit willen we bereiken door

- Ons op te stellen als gastheer en regelmatig in overleg te treden met gebruikers over hun verwachtingen en wensen. Wij zorgen uiteraard ook voor hygiënische en veilige accommodaties en materialen.

Planning: doorlopend

14. De gemeente biedt sportverenigingen ondersteuning door middel van subsidiemogelijkheden;

Wat willen we

- Minder voorwaarden om als vereniging in aanmerking te kunnen komen voor subsidies.
- Verruiming van de regeling en bijstelling van de bijdrage voor startsubsidie.
- Bijstelling van de bijdrage voor jeugdledensubsidie.
- Onderzoeken of de bestaande subsidieregelingen nog wel aan hun doel beantwoorden.

Dit willen we bereiken door

- Evaluatie van de subsidiemogelijkheden.

Planning: najaar 2009

15. Een topprestatie verdient een waardige huldiging;

Wat willen we

- Een huldigingbeleid waarbij ingespeeld wordt op de wensen van de sporter.

Dit willen we bereiken door

- De kampioenen de keuze te bieden of een huldiging op het gemeentehuis of een huldiging tijdens het jaarlijks te organiseren sportgala.

Planning: invoering gewijzigd beleid over de sportresultaten van 2009

16. De sportraad Rijssen-Holten wil een belangenbehartiger zijn voor alle sportverenigingen binnen de gemeente. Zij wil actief meedenken en meewerken om sportverenigingen te ondersteunen op allerlei gebied. Daarnaast wil zij een partner zijn van de gemeente. Een partner die door middel van goede communicatie en wederzijds vertrouwen een bijdrage kan leveren aan de sporter en sportverenigingen in de gemeente Rijssen-Holten.

1. Ontwikkelingen en trends in de sport

Sport is voortdurend in ontwikkeling. Voor een lange termijnvisie op sport is het essentieel hiermee rekening te houden. In dit hoofdstuk worden diverse landelijke trends beschreven die verband houden met sport. Vervolgens wordt de Rijssen-Holtense situatie uitgediept met de strategische visie als uitgangspunt.

1.1. Landelijke trends

In deze paragraaf worden een aantal belangrijke ontwikkelingen op sportgebied in Nederland behandeld. De landelijke trends zijn uitgewerkt volgens de driedeling:

- De sporter;
- De sportorganisatie en;
- De sportaccommodatie.

De sporter

- De meest beoefende sport is zwemmen, gevolgd door toerfietsen/wielrennen, fitness/aerobics en wandelsport. Het betreft in alle gevallen sporten die ook individueel en in niet georganiseerd verband beoefend kunnen worden. Georganiseerd zijn vooral voetbal, handbal, hockey en volleybal zeer in trek.
- Lichamelijk minder actieve groepen in de samenleving zijn jeugdigen, jongvolwassenen, ouderen, chronisch zieken, niet werkenden, mensen met overgewicht en mensen met een niet-Nederlandse herkomst.
- Eén op de zeven kinderen kampt met overgewicht. Dit is een verdubbeling ten opzichte van 1980. Daarnaast komt overgewicht voor bij de helft van de Nederlandse mannen en ruim 40% van de Nederlandse vrouwen. Ernstig overgewicht komt echter vaker voor bij vrouwen. Indien de huidige ontwikkeling zich voortzet, heeft in 2015 naar schatting 15-20% van de volwassen Nederlanders ernstig overgewicht ofwel obesitas.
- Er treedt een verschuiving op van sportbeleid naar bewegingsbeleid. Een uiting hiervan is de Nederlandse Norm voor Gezond Bewegen (NNGB). Om aan de norm te voldoen moeten Nederlanders minimaal vijf dagen per week een half uur matig intensief bewegen. Kinderen moeten zelfs een uur bewegen in plaats van een half uur. Dit kan ook door het maken van een stevige wandeling of fietstrip. De hierboven beschreven verschuiving is een reactie op de landelijke afname van de dagelijkse hoeveelheid beweging van mensen.

De sportorganisatie

- Bestuurders van amateursportverenigingen hebben te maken met een veelheid aan wet- en regelgeving, vooral gericht op de kantine (activiteiten) en accommodatie.
- Vanuit het rijk wordt gestuurd op ontwikkeling van integraal beleid binnen de driehoek 'buurt-onderwijs-sport', waarbij een bindende rol is weggelegd voor sport (-verenigingen) en waarbij moet worden aangesloten bij al bestaande structuren.
- Vanuit het rijksbeleid wordt er tevens op aangestuurd dat iedereen kan meedoen in de maatschappij. De Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) moet bijdragen dit doel te realiseren. Uitgangspunt hierbij is dat mensen kunnen terugvallen op hun eigen sociale netwerk. Dit netwerk moet bestaan uit burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties. Deze partijen moeten onnodige drempels in de maatschappij proberen weg te nemen.
- De behoefte op basisscholen aan vakleerkrachten bewegingsonderwijs zal de komende jaren toenemen, doordat pas afgestudeerde docenten in het basisonderwijs niet meer automatisch bevoegd zijn om bewegingsonderwijs te geven.
- De groei van het aantal individuele sporten (zoals fitness en aerobics) wordt voor een groot deel opgevangen door commerciële sportaanbieders, waaronder sportscholen.
- 50 Twentse voetbalverenigingen, de lokale voetbalfederaties, de scheidsrechtersverenigingen en de KNVB Oost samen met de Sportraad Overijssel maken serieus werk van Fair Play door o.a. het afspreken van een sportcode en het inzetten van Fairplay controleurs.
- Er is een duidelijke verandering merkbaar in het maatschappelijke gedrag van mensen op het gebied van sportbeoefening. Er komt steeds meer werk te liggen bij een geringer aantal vrijwilligers.

De sportaccommodatie

- Er treedt een schaalvergroting op bij voetbalverenigingen en daarnaast ook bij atletiek en hockey.
- Vanuit het oogpunt van ruimtegebrek en veldgebruik groeit de vraag naar kunstgras bij diverse buitensportverenigingen.
- Het programma van eisen waaraan (sport-) accommodaties tegenwoordig moeten voldoen wordt steeds omvangrijker en tegelijkertijd strenger. Denk daarbij aan de groeiende behoefte aan kwaliteit vanuit de gebruiker, duurzaam bouwen en energiebewust ondernemen vanuit milieu-oogpunt en schone en veilige accommodaties vanuit gezondheidsperspectief. Daarbij komt ook nog eens dat deze nieuwe en stringenter (wettelijke) eisen aan accommodaties elkaar in hoog tempo opvolgen, waardoor de noodzaak tot modernisering een continu proces is geworden.
- Vanuit het oogpunt van efficiënt ruimtegebruik, wordt nadrukkelijk gekeken naar de omvang en de functie van de sportaccommodatie. Zo wordt intensief gebruik van ruimte nagestreefd door accommodaties zo in te richten dat deze voor meerdere doeleinden kunnen worden gebruikt (bijvoorbeeld buitenschoolse opvang).
- Het toenemende belang van sociale veiligheid in en om accommodaties, vraagt om maatregelen en aanpassingen die bij bestaande accommodaties vaak hoge kosten met zich meebrengen. Hetzelfde geldt voor nieuwe of aangepaste vormen van sportaanbod die andere eisen stellen aan de inrichting en het gebruik van de beschikbare ruimte.
- De (gemeentelijke) zwembaden ondergaan een upgrading om hiermee de attractiviteit van deze zwembaden in stand te houden.

1.2. Strategische visie Rijssen-Holten

Naast de landelijke trends wegen ontwikkelingen in de gemeente Rijssen-Holten mee bij het opstellen van toekomstig beleid. De basis voor het sportbeleid is het gemeentebrede beleid, zoals dat is geformuleerd in de strategische visie.

In de strategische visie 'Een verkenning van de toekomst' staan de volgende strategische opgaven:

- Stimuleren van sporten en bewegen,
- Inwoners moeten naar eigen voorkeur kunnen sporten of deelnemen aan actieve recreatie,
- De sport en actieve recreatie moet voor iedereen goed bereikbaar en toegankelijk zijn,
- Goede afstemming tussen de gemeente en sportverenigingen (ook onderling) heeft prioriteit,
- Het sportbeleid richt zich op versterking van de voorzieningen voor de lokale bevolking,
- Om de gemeente op de recreatieve kaart van Nederland te zetten wordt ook sportieve recreatie en sportevenementen met een nationale en internationale uitstraling gestimuleerd.

Binnen dit kader zal ook het sportbeleid zich moeten begeven. Door integraal te werken is sport binnen alle strategische opgaven in te zetten. Hieronder worden de mogelijkheden van sport per opgave toegelicht.

Stimuleren van sporten en bewegen

Sporten en bewegen is gezond. Vanuit een preventieve gedachte wordt daarom het sporten en bewegen daar waar mogelijk gefaciliteerd.

Inwoners moeten naar eigen voorkeur kunnen sporten of deelnemen aan actieve recreatie

Belemmeringen om te kunnen sporten of bewegen binnen (of buiten) de gemeente moet worden voorkomen. De gemeente vindt het daarom belangrijk dat het aanbod in sportverenigingen of sportactiviteiten voldoet aan de vraag.

De sport en actieve recreatie moet voor iedereen goed bereikbaar en toegankelijk zijn

Zowel voor mensen met als zonder handicap is het van belang dat zij kunnen deelnemen aan een sport- of beweegactiviteit. Zij mogen daarin niet worden belemmerd door de bereikbaarheid van de activiteit of het sportcomplex. Ook dient de toegankelijk (denk hier aan bijv. aan een traplift) op sport- of beweegaccommodaties daarin te voorzien.

Goede afstemming tussen de gemeente en sportverenigingen (ook onderling) heeft prioriteit

Elkaar versterken, niet opnieuw het wiel uitvinden zijn kreten die door goed communiceren kunnen worden bewaard. De sportraad Rijssen-Holten vervult daarom als belangenbehartiger van de sporters (in de vorm van een adviesorgaan) een belangrijke functie.

Het sportbeleid richt zich op versterking van de voorzieningen voor de lokale bevolking

Zonder sport en of beweegactiviteit kan de wereld voor (een aantal) mensen klein zijn. Uit sociaal en maatschappelijk oogpunt is het daarom van belang dat er voldoende sportvoorzieningen binnen de gemeente aanwezig zijn.

Stimuleren van sportieve recreatie en sportevenementen met een nationale en internationale uitstraling

De manier waarop een gemeente zich landelijk wil profileren, kan op verschillende wijzen. Landelijke bekendheid, kan lokaal omgezet worden in een economisch voordeel. Dit heeft de gemeente ertoe doen besluiten dat sportieve recreatie en sportevenementen (zoals de triatlon in Holten) hiervoor een geschikt middel is.

1.3. Ontwikkelingen in Rijssen-Holten

Samen met de landelijke trends en de strategische visie zijn ook een aantal lokale trends en ontwikkelingen van invloed op de ontwikkeling van sport in Rijssen-Holten.

De sporter

- Steeds minder kinderen bewegen en minder leerlingen gaan per fiets of lopend naar school (E-MOVO 2003¹).
- De jeugd in de gemeente Rijssen-Holten is (t.o.v. de landelijke cijfers) vaker lid van een (sport)vereniging.
- Lichamelijk actieve mensen hebben een betere levensverwachting en een hogere kwaliteit van leven dan inactieve mensen. Regelmatig bewegen verlaagt de kans op ziekte en bevordert de gezondheid.
- In de groep 55-65 jaar is (t.o.v. 10 jaar terug) sprake van een ongezondere leefstijl, waaronder minder bewegen.

De sportorganisatie

- De gemeente Rijssen-Holten is doormiddel van een alcoholmatigingsbeleid "Happy Fris" onder jeugdigen intensief bezig om het gebruik van alcohol bij deze doelgroep terug te dringen. Hierbij worden ook de sportverenigingen binnen de gemeente betrokken.

De sportaccommodatie

- Het toegroeien naar 3 sportcomplexen (De Koerbelt, 't Vletoor en Het Opbroek) waar een groot aantal sportfuncties zijn ondergebracht.
- Realisatie/samensmelten van 2 sportaccommodaties in de kern Holten tot 1 groot sportcomplex 't Vletgoor met een diversiteit aan sportfuncties (voetbal, tennis, handbal, hockey, touwtrekken, jeu de boules, hondendressuur en atletiek),
- De woningbouwontwikkeling in de nieuwe wijk Het Opbroek (ongeveer 2000 woningen) waarbinnen een sportcomplex wordt gerealiseerd met faciliteiten voor ondermeer voetbal, tennis, schaatsen en skeeleren.
- De toenemende behoefte aan overdekte sportaccommodaties (gymnastieklokalen) en de multifunctionaliteit van de sportaccommodaties zal in relatie tot andere functies binnen de wijk (onderwijs, zorg, et cetera) onderdeel uit maken van het haalbaarheidsonderzoek naar realisatie van een sportpark binnen de nieuwe wijk Het Opbroek.

¹ Onderzoek naar de Gezondheid, welzijn en leefwijze van jongeren in de gemeente Rijssen-Holten.

2. Visie op bewegen en sporten

In het vorige hoofdstuk zijn trends en ontwikkelingen beschreven, die invloed hebben op sport en sportbeleid. In dit hoofdstuk vertalen we die ontwikkelingen in een visie. Wij nemen u mee naar 2014 en schetsen een streefbeeld van de manier waarop sport in de gemeente Rijssen-Holten erover een aantal jaren uit zou moeten zien. Eerst wordt een algemeen beeld gegeven van de functie van sport in de maatschappij. Vervolgens worden de drie hoofdthema's behandeld waar het op sportgebied om draait: de sporter, de sportorganisatie en de sportaccommodatie. Na 2014 worden veel van de huidige sportstimuleringsinitiatieven en subsidieregelingen voortgezet. Andere onderdelen zullen we op een aangepaste manier vormgeven.

Hieronder is een gewenst scenario voor 2014 en verder uitgewerkt. In de hoofdstukken hierop volgend wordt aangegeven wat de gemeente wil doen om naar dit streefbeeld toe te werken.

2.1. Sport in de maatschappij

In 2014 heeft Rijssen-Holten ruim 37.300 inwoners en het aantal sporters neemt gestaag toe. Spreekwoorden zoals 'een gezonde geest in een gezond lichaam' en 'sport verbreedert' zijn actueler dan ooit. Sport draagt bij aan een actieve leefstijl en vergroot de maatschappelijke betrokkenheid tussen mensen. Plezier in het sporten staat hierbij centraal. Preventief wordt sport steeds vaker ingezet om jeugd te wijzen op gangbare omgangsvormen. Mede hierdoor zal de veiligheidsbeleving in de buurt en rondom sportaccommodaties groeien.

2.2. De sporter

Als we kijken naar sporters in Rijssen-Holten valt ons anno 2014 het volgende op:

- Het aantal jeugdige sporters is flink toegenomen, dit blijkt vooral uit een groei van het aantal jeugdleden van sportverenigingen.
- Het aantal inwoners van 60 tot 70 jaar is tussen 2008 en 2014 gestegen met bijna 23% van 3.620 naar ruim 4.430. Voor deze groep en de andere senioren bestaat een gevarieerd aanbod aan sport- en beweegactiviteiten. Bij dit aanbod wordt voldoende ingespeeld op de behoeften van de sporter, zowel op sportief als sociaal gebied. De activiteiten vinden plaats binnen bestaande verenigingsstructuren of andere sport- en beweegorganisaties.
De meeste senioren weten hun weg naar de sport (-vereniging) goed zelf te vinden. Sport- of beweegstimulering wordt ingezet voor de groep senioren die een duwtje in de rug nodig heeft om te gaan sporten.
- Sporters zijn/worden (via hun sportvereniging) geïnformeerd over gezond gedrag. Sporters zijn/worden (via hun sportvereniging) geïnformeerd over de gevaren van (overmatig) alcoholgebruik. Hierdoor is gerealiseerd dat jeugdige sporters geen alcohol nuttigen in de sportkantine.
- Er is een 0-meting gerealiseerd waaruit blijkt hoeveel inwoners van de gemeente Rijssen-Holten tot de doelgroep sporter met een beperking behoren. Mensen met een lichamelijke of verstandelijke beperking voor sportbeoefening kunnen veelal terecht bij bestaande verenigingen (binnen en buiten de gemeentegrenzen). Niet alle verenigingen kunnen een aangepast aanbod bieden. Een aantal verenigingen is echter in staat om een goed aanbod te leveren voor aangepast sporten. Dit gebeurt met behulp van ondersteunende instanties en de gemeente. Op de vraag die niet door verenigingen kan worden opgevangen, wordt goed ingespeeld door bestaande organisaties die zich met (sport-) activiteiten voor gehandicapten bezighouden. Sporters met een beperking kunnen een vergoeding tegemoet zien als zij een sport gaan uitoefenen bij een sportvereniging of nader vast te stellen organisatie. Dit omdat sporten met een handicap hogere kosten met zich meebrengt, bv. zoals vervoer, persoonlijke ondersteuning etc. De deelname aan sport of beweegactiviteiten van sporters met een beperking is toegenomen. Zowel jeugdige als oudere mensen met een beperking nemen jaarlijks deel aan beweegaanbiedingen zoals "Kies voor Hart voor Sport" en "SMALL". Ten behoeve van opvang, begeleiding en doorverwijzing van kinderen met een motorische of bewegingsachterstand (bijvoorbeeld Club Extra) is verbetering, uitbreiding en verenigingsondersteuning gerealiseerd.
- De groeiende vraag naar individueel georiënteerde sportactiviteiten wordt door commerciële sportaanbieders en sportverenigingen opgevangen.

2.3. De sportorganisatie

Bij sportorganisaties hebben we het over alle organisaties waarmee de gemeente Rijssen-Holten te maken heeft als het om sport en bewegen gaat. Ook in 2014 bestaat een belangrijk deel van de sportorganisaties uit sportverenigingen.

- Alleen verenigingen die zich de afgelopen jaren hebben ontwikkeld tot goed functionerende organisaties blijken het hoofd boven water te kunnen houden. Samenwerkingsverbanden en fusies tussen verschillende verenigingen zijn voorbeelden hiervan. Opvallend is vooral de samenwerking tussen verschillende kleine clubs. Een % van de sportverenigingen runnen hun organisatie op een hoger kwaliteitsniveau.
- Subsidieregelingen zijn goed afgestemd op de doelgroep door duidelijke en bondige voorwaarden. Het verkrijgen van subsidie is geen vanzelfsprekendheid, er zal aan al vastgestelde, dan wel nog vast te stellen criteria moeten worden voldaan.
- Alle sportverenigingen voeren de zelfwerkzaamheden professioneel uit conform gemaakte afspraken met de gemeente.
- Alle sportverenigingen met een kantine houden zich aan Wet- en regelgeving op het gebied van alcoholgebruik, hygiëne, rookgedrag en drugsgebruik, opening- en sluitingstijden conform afspraken met de plaatselijke horecabedrijven, etc.
Een % van de sportvereniging hebben beleidsregels ten behoeve van hun leden, ouders van jeugdleden, supporters en bezoekers opgesteld over het terugdringen van (overmatig) alcoholgebruik en hieraan uitvoering hebben gegeven. In deze regels is ondermeer vermeld dat geen alcohol wordt geschonken aan jeugdigen.
- Een % van de sportvereniging hebben beleidsregels opgesteld en/of zijn convenanten aangegaan op het gebied van Fair Play en hebben hieraan uitvoering gegeven.
- Er wordt op veel manieren samengewerkt met (boven)lokale organisaties die zich inzetten voor sport en aanverwante terreinen. De krachtenbundeling door deze samenwerkingsverbanden draagt bij aan de behoeften die leven bij sportverenigingen en sporters.
- Sportorganisaties maken gebruik van een door de gemeente beschikbaar gestelde verenigingsadviseur.
- Een % van de sportverenigingen (in het bezit van eigen opstallen) voldoet aan de geldende Wet- en regelgeving. Dit kan zijn Arbowetgeving (Arbocheck), Sociale hygiëne, IVA, etc. Zij zijn in het bezit van een (recente, niet ouder dan 4 jaar) rapportage Integrale kwaliteit scan (IKS). Alle in eigendom van de gemeente zijnde sportlocaties hebben een RI&E ondergaan.
- Een % van de sportorganisaties hebben hun interne kwaliteit verbeterd door stimulering in opleidingsmogelijkheden.
- Een % van de sportverenigingen uit de gemeente heeft een aanbod aangepast sporten in hun beleid opgenomen en er uitvoering aan gegeven. Bij sportverenigingen en andere betrokken instanties is bekend dat er tussen lichamelijke en verstandelijke beperkingen een wezenlijk verschil zit en er als zodanig mee wordt omgegaan.
- Jaarlijks vindt er een themadag/activiteit plaats op het gebied van aangepast sporten.
- Op de gemeentelijke webpagina is binnen het onderdeel sport een kopje over aangepast sporten aanwezig. Ook is er een informatieboekje over het sport- en bewegingsaanbod.
- Een % van de sportverenigingen heeft en geeft uitvoering aan een recent en adequaat vrijwilligersbeleid.

NOOT:

De hierboven openstaande percentages zullen na een (nog) uit te voeren nulmeting worden ingevuld.

2.4. De sportaccommodatie

Op het gebied van sportaccommodaties in 2014 vallen aan aantal zaken op:

- De gemeente beschikt over voldoende, kwalitatief goede sportaccommodaties verspreid over de gemeente. Dit komt niet in de laatste plaats doordat sport vroegtijdig bij de planvorming (structuurvisie) en ontwikkeling wordt betrokken. De gemeentelijke sporthallen zijn voorzien van een NOC*NSF-keurmerk.
- De gemeente groeit naar 3 sportparken. Naast het sportpark De Koerbelt is sportpark 't Vletgoor gerevitaliseerd en uitgebreid en is het sportplan Opbroek in ontwikkeling.
- Waar mogelijk en wenselijk zijn de krachten gebundeld en worden de accommodaties naast de sportfunctie ook gebruikt voor functies die betrekking hebben op gezondheid, welzijn, onderwijs en veiligheid.
- Er zijn samenwerkingsverbanden tussen verenigingen die van hetzelfde sportcomplex gebruikmaken op het gebied van gebruikersovereenkomsten, inkoop van energie, etc.
- In het kader van de privatisering zijn de opstallen (kleedaccommodaties, lichtinstallaties en dergelijke) op de gemeentelijke sportparken allemaal overgedragen aan de desbetreffende sportvereniging.
- Door monitoring is inzichtelijk gemaakt welke ontwikkelingen er zijn binnen de sportorganisaties c.q. sportaccommodaties en is inzichtelijk gemaakt welke behoefte er bestaat aan sportaccommodaties.
- Door middel van een stroomschema wordt gecontroleerd of alle sportaccommodaties binnen de gemeente voldoen aan eisen conform Wet- en regelgeving.
- Een derde van de gemeentelijke buitensportvoorzieningen beschikt over kunstgrasvelden.
- De gemeentelijke zwembaden (combibad De Koerbelt en buitenbad Twenhaarsveld) hebben een impuls ondergaan waarbij de attractiviteit van deze baden de komende jaren veilig is gesteld.
- Alle gemeentelijke sportaccommodaties hebben een Arbocheck (Risico Inventarisatie- en evaluatie) gehad. Geconstateerde onvolkomenheden van gemeentelijke accommodaties zijn of worden (gefaseerd) opgelost.
- Een % van in eigendom zijnde opstallen van sportorganisaties hebben een Arbocheck gehad. Tevens zijn maatregelen getroffen ter verbetering.
- Sportaccommodaties, clubhuizen en zwembaden voldoen (zo veel mogelijk) aan de eisen (gezondheid, veiligheid, kwaliteit en duurzaamheid) en faciliteiten die nodig zijn voor aangepast sporten. De accommodatievoorzieningen zijn voor mensen met een beperking beschikbaar. Een % van de gesignaleerde bereikbaarheid, toegankelijkheid, bruikbaarheid en uitgangelijkheid (BTBU) onvolkomenheden zijn weggewerkt. Om het jaar wordt een BTBU onderzoek (onder verantwoordelijkheid van het gehandicaptenplatform Rijssen-Holten) uitgevoerd.
- Niet gewenste activiteiten worden zoveel mogelijk vermeden in de gemeentelijke overdekte sportaccommodaties.

NOOT:

De hierboven openstaande percentages zullen na een (nog) uit te voeren nulmeting worden ingevuld.

3. De rol van de gemeente

Sport is primair zelforganiserend. Voor veel sportgerelateerde onderwerpen is geen gemeentelijk beleid nodig, hier kunnen verenigingen en sporters prima zelf uit de voeten. Tevens bieden sportondersteunende organisaties in veel gevallen uitkomst. In andere gevallen heeft de gemeente echter een ondersteunende, faciliterende en stimulerende rol. In dit hoofdstuk worden deze rollen verder uitgediept. Bij de uitwerking van de rollen staat de volgende doelstelling centraal.

Doelstelling:

Alle inwoners van de gemeente Rijssen-Holten moeten kunnen bewegen en sporten op een verantwoorde wijze, tegen een aanvaardbare eigen bijdrage en in overeenstemming met eigen aanleg en mogelijkheden.

‘De bal hooghouden’ en ‘de voorzet geven’

Bij de ondersteuning vanuit de gemeente is een tweedeling te maken. De eerste vorm van ondersteuning is ‘de bal hooghouden’. Dit betekent het bieden van structurele ondersteuning voor de sport, indien dit nodig is. Dit kan bijvoorbeeld met structurele subsidies en het onderhouden van openbare sportaccommodaties. De tweede vorm van ondersteuning is ‘de voorzet geven’. Hiermee wil de gemeente sturen. Het gaat hierbij om tijdelijke stimuleringsimpulsen ter bevordering van de ontwikkeling van de sport.

Bevorderen sportieve en gezonde leefstijl

De gemeente wil een actieve leefstijl bevorderen. Voor het sportbeleid komt dit tot uiting in een sportieve leefstijl. Als instrument wordt hierbij de sportstimulering ingezet. De sportstimulering spitst zich vooral toe op het stimuleren van sportdeelname bij bevolkingsgroepen die weinig of niet aan sport doen.

Ondersteunen van de sporter en sportverenigingen

Sportverenigingen staan hoog in het vaandel bij de gemeente en worden daarom structureel ondersteund bij hun ontwikkeling. Dit doet de gemeente door het verstrekken van jaarlijks terugkerende subsidies.

Relatie tussen breedtesport en topsportevenementen

Voor sport is een onderscheid te maken tussen topsport en breedtesport. Breedtesport kan worden omschreven als alle sport die geen topsport is. Het beleid van de gemeente richt zich voornamelijk op de breedtesport, maar er is ook aandacht voor topsportevenementen. Deze topsportevenementen hebben een stimulerende werking op de breedtesport. De gemeente biedt ruimte aan commerciële sportorganisaties, echter worden zij beschouwd als bedrijven en vallen daarom niet onder het sportbeleid.

Sportaccommodaties

Bij de ontwikkeling van sportaccommodaties, zoals zwembaden, sporthallen en sportvelden, heeft de gemeente een faciliterende rol en is daarom een belangrijke partner voor sportorganisaties. Het is van belang dat sportaccommodaties voor iedereen bereikbaar en toegankelijk zijn. In beginsel geldt dat de gebruiker betaalt, maar de gemeente wil niet dat sporten te duur wordt. Daarom streven we ernaar om met subsidies de sport betaalbaar te houden.

In de volgende hoofdstukken wordt per onderwerp verdere uitdieping gegeven van de manier waarop de gemeente Rijssen-Holten invulling geeft aan haar rol.

4. Gezond gedrag

4.1. Inleiding

Er zijn diverse trends en maatschappelijke ontwikkelingen die van invloed zijn op de sport in Nederland en zich voortzet binnen gemeentegrenzen. Gangbare omgangsvormen, fairplay en een toename van alcoholgebruik bij het uitgaan van vooral jongeren, hebben een ander karakter gekregen. Vandalisme, meer ongevallen, geweld en agressie door het (overmatig) gebruik van alcohol zijn bekende verschijnselen.

Deze maatschappelijke verandering zet zich ook voort binnen het bedrijven van sport.

- Het minder accepteren van gezag.
- De sportactiviteit verplaatsen van de zondag naar de zaterdag om het uitgaan op zaterdagavond en nacht mogelijk te maken.
- Het (overvloedig) gebruik van alcohol na afloop van wedstrijden (de derde helft) zijn hier een paar voorbeelden van.

In veel gevallen is (een teveel aan) alcohol verantwoordelijk voor het laten vervagen van de gangbare omgangsvormen die we met elkaar (diezelfde maatschappij) hebben afgesproken.

4.2. Alcohol

Alcoholproblemen manifesteren zich vooral op lokaal niveau. Daarom speelt de gemeente een belangrijke rol bij de aanpak. Vrijwel dagelijks worden gemeenten met alcoholschade geconfronteerd. Ongelukken, openbare dronkenschap, criminaliteit, huiselijk geweld, jongeren die door te veel drank bewusteloos raken, verslavingsproblemen. Een groeiend aantal mensen weigert langer te accepteren dat kinderen van twaalf jaar al beginnen te drinken en dat jongeren en jongvolwassenen vaak dronken zijn. Overmatig drinken is in Nederland – naast roken, hoge bloeddruk en overgewicht – een van de belangrijkste factoren die de gezondheid bedreigen.

Alcoholmatigingsbeleid in Rijssen-Holten

De gemeente Rijssen-Holten is doormiddel van een alcoholmatigingsbeleid “Happy Fris” onder jeugdigen intensief bezig om het gebruik van alcohol bij deze doelgroep terug te dringen. Hierbij worden ook de sportverenigingen binnen de gemeente betrokken.

“Happy Fris” (vrij vertaald in het Twents “heb ie fris” of anders gezegd “heeft u fris” of “gelukkig met fris”). In deze beleidsnotitie wordt gepleit voor een samenhangend aanbod aan (preventie)maatregelen op de belangrijkste leefgebieden van jongeren: Thuis, School en Vrije Tijd waaronder Sport en bewegen. De *sportraad Rijssen-Holten* is namens de sportverenigingen vertegenwoordigd in de regiegroep. Om het belang van een goed alcoholmatigingsbeleid te benadrukken, heeft de gemeenteraad hiervoor financiële middelen beschikbaar gesteld.

In de notitie zijn een aantal belangrijke beleidsdoelstellingen geformuleerd. De algemene doelstelling van het beleid op de lange termijn (2010) is iets te doen aan de drie V's (te vroeg, te veel, te vaak).

De doelgroep is jongeren van 10 tot 23 jaar. Intermediaire doelgroepen om het doel en de jongeren te bereiken zijn volwassenen die met deze jongeren te maken hebben, zoals ouders, leerkrachten, sporttrainers, jeugd- en jongerenwerkers, winkeliers en horecamedewerkers.

Hoewel veel verenigingen een actief alcoholbeleid hebben, is niet bekend hoeveel sportverenigingen (met een kantine) in de gemeente voorwaarden hebben gesteld richting hun leden op het gebied van alcoholgebruik, schenktijden, etc.

Wel is bekend dat er verenigingen zijn die niet voldoen aan de Drank- en horecawetgeving, Sociale hygiëne etc.

Sportende jongeren en alcohol/drugsgebruik zijn onverenigbaar.

4.3. Gangbare omgangsvormen

Uit een TNS NIPO-onderzoek (2002) blijkt dat Nederlanders het verval van gangbare omgangsvormen (normen en waarden), criminaliteit, georganiseerde misdaad, de wachtlijsten in de gezondheidszorg en vandalisme als de grootste problemen in de maatschappij beschouwen. Hiermee is aangetoond dat er de laatste jaren een vervaging is opgetreden in de gangbare omgangsvormen die de maatschappij zich heeft gesteld. De overheid is daarvan bewust geworden.

In veel gevallen is (een teveel aan) alcohol verantwoordelijk voor het laten vervagen van de gangbare omgangsvormen die we (als maatschappij) met elkaar hebben afgesproken.

De beleidsnotitie "Happy Fris" gaat uit van een gangbare omgangsvormen verhogend effect door het terugdringen van (overmatig) alcoholgebruik. Daarnaast speelt de sociale omgeving, zoals kerkgenootschappen en andere maatschappelijke organisaties binnen de gemeente, een belangrijke rol om gangbare omgangsvormen onder de inwoners een plaats te geven.

4.4. Sportiviteit en respect (Fair Play)

Met Fair Play bedoelen we "sportieve en eerlijke sportbeoefening". Daarbij is dus aandacht voor de wijze waarop met spelregels wordt omgegaan en hoe met anderen wordt omgegaan tijdens de beoefening van de sport(wedstrijden). We willen daarbij vooral waken voor een te brede invulling van het begrip.

Fair Play-beleid past binnen een breder beleid dat gericht is op het bevorderen van sportiviteit en respect in de sport. Dit gaat verder dan alleen datgene wat tijdens wedstrijdsituaties gebeurt. Ook de wijze waarop ouders aan de lijn staan, de tegenstanders worden ontvangen, de toeschouwers aanmoedigen en het taalgebruik in de club valt onder de aandacht van Sportiviteit & Respect. Inkadering van Fair Play in een breder beleid sluit aan bij de praktijk en de vragen die daaruit voort komen.

Beïnvloeding van buitenaf.

Trainers, coaches maar vooral ook ouders van jeugdleden spelen een belangrijke rol als het gaat om Fair Play. Het gedrag van ouders langs de zijlijn van het sportveld wordt door negen van de tien ouders als negatief gezien. Men ergert zich er aan. Bijna driekwart (73%) van de ouders ziet dat "andere" ouders de kinderen wel eens opjutten, terwijl 43% toegeeft dit zelf wel eens te doen. In veel gevallen is de intentie van ouders langs de sportvelden goed, maar in het enthousiasme kunnen zij te ver gaan. De overdreven bemoeizucht heeft een negatieve impact op, maar schaadt ook de eigenwaarde en het zelfvertrouwen, van kinderen.

Waar gaat het om bij Fair Play

Bij Fair Play richten we ons op een tweetal aandachtsgebieden. De keuze is op deze thema's gevallen omdat ze: duidelijk bijdragen aan een sportievere beoefening van de sport in diverse wedstrijdvormen en er voor deze thema's veel vraag vanuit de sport zelf c.q. de bonden is.

1) *Omgang met regels (willen en kunnen houden aan regels)*

2) *Omgang met anderen*

- het gedrag t.o.v. anderen: medesporters, tegenstanders, scheidsrechter,
- het effect van jouw gedrag op anderen: jou (negatieve) gedrag heeft (negatieve) invloed op anderen
- het effect (negatieve invloed) wat anderen (ouders) hebben op kinderen en de schade die dit teweeg brengt.

Uitgangspunten

Iedereen in de sport is persoonlijk verantwoordelijk voor sportief gedrag en mag daar ook op aangesproken worden (individuele verantwoordelijkheid).

Maar niet alleen individuen zijn verantwoordelijk voor fair gedrag, ook als groep en/of als institutie (vereniging, bond) heb je een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Zo kun je als instituut de voorwaarden scheppen waarin het voor iedereen gemakkelijker wordt om aan persoonlijk sportief gedrag te werken. Een sportvereniging zal dus sporters moeten stimuleren zich aan de spelregels te houden. Daarbij kunnen ze zelf zorgen voor spelregel kennisverhoging bij sporters, het goede voorbeeld door de trainer/coach hierin en goede scheidsrechters.

Sport moet sportief blijven, want Sportiviteit & Respect draagt bij aan een plezierige, gezonde en veilige sportbeoefening. Helaas kennen we ook allemaal de voorbeelden van spelovertradingen, scheldpartijen en agressief gedrag. Sporten in een plezierige en veilige omgeving vergroot de kans op life-time sportbeoefening, behoud van leden en vrijwilligers en het voorkomen van blessures.

Uniek is de samenwerking in Twente waar 6 gemeenten, 50 voetbalverenigingen, de lokale voetbalfederaties, de scheidsrechtersverenigingen en de KNVB-Oost samen met de Sportraad Overijssel serieus werk maken van Fair Play door o.a. het afspreken van een sportcode en het inzetten van fairplay controleurs.

4.5. Gezond gedrag: wat willen we.

Om tot een evenwichtig en duurzaam beleid tot gezond gedrag te komen zijn een aantal factoren van belang. Er zal door de gemeente een consistente aanpak dienen te komen om de bewustwording van de negatieve effecten van (overmatig) alcohol gebruik vooral bij jongeren, te bewerkstelligen.

De gemeente Rijssen-Holten is voortvarend van gestart gegaan door realisering van een kadernotitie "Happy Fris"! Vanuit deze kadernota zal een plan van aanpak worden gerealiseerd. Hierbij is een samenhang tussen genoemde kadernota en dit hoofdstuk van deze sportbeleidsnotitie van essentieel belang.

Naast onderwijs en andere (openbare) instellingen, zullen ook richting de sportverenigingen acties dienen te komen. De sportverenigingen dienen beleidsmatig regels op te stellen die *Gezond gedrag* tot een van de kerntaken gaan behoren. Zullen (jeugd)bestuurders en leiders hun voorbeeldfunctie dienen uit te dragen. Het gaat daarbij om het bevorderen van positieve betrokkenheid van en richting ouders bij de sportactiviteiten van hun kind en andere kinderen. Zo zullen ouders van jeugdspelers geïnformeerd dienen te worden over het nieuwe beleid van de verenigingen op dit punt. Het uiteindelijke streven is dat (kaderleden van) sportverenigingen leren handelend op te treden bij ongewenst gedrag van ouders en leden. Sportverenigingen dienen hier hun verantwoordelijkheid in te nemen.

Een aantal sportverenigingen in Twente heeft inmiddels convenanten getekend waarin zij sportief gedrag Fair Play en respect binnen hun vereniging zullen uitdragen. Binnen de gemeente Rijssen-Holten is dit nog niet gebeurd. Thans is het moment aangebroken om hiermee aan de slag te gaan. Gangbare omgangsvormen binnen de sportvereniging zullen met deze aanpak verbeterd worden.

Wat willen we

- Sportverenigingen spreken huisregels af om hiermee te voldoen aan de geldende Wet- en regelgeving en gangbare omgangsvormen.
- Sportverenigingen maken afspraken c.q. stellen convenanten op over goed gedrag en Fair Play in de sport.
- Sportverenigingen met een kantine zijn in het bezit van een Drank- en Horecaverunning en voldoen aan en leven de eisen na op het gebied van Wet- en regelgeving ten behoeve van Drank en Horeca.
- Sportverenigingen houden zich aan de afspraken met de horecabranches op het gebied van kantineopenstelling.

Dit willen we bereiken door

- Het aanreiken van informatie en geven van voorlichting een stimulerende en activerende rol te spelen als gemeente en sportraad Rijssen-Holten richting de sportverenigingen.
- Controle op naleving van Wet- en regelgeving, afspraken en verordeningen zoals vergunningverlening, Sociale hygiëne, IVA, etc.

5. Sport in de breedte

5.1. Inleiding

In 2005 is in de gemeente Rijssen-Holten de Breedtesportimpuls (BSI) van start gegaan. De BSI is een sportstimuleringsregeling van het Ministerie van VWS, waarbij de landelijke overheid de bijdrage van de gemeente verdubbelt. De gemeente diende begin 2005 een subsidieverzoek in voor vier deelgebieden (Verenigingsondersteuning, Sportstimulering jeugd, Sportstimulering ouderen en Sporten voor mensen met een beperking). Vanwege een overweldigend aantal aanvragen heeft VWS besloten te bezuinigen op de doelgroepen ouderen en mensen met een beperking. De overige deelgebieden zijn wel toegewezen. De gemeenteraad achtte de twee door VWS afgewezen doelgroepen toch van belang en besloot deze aandachtsgebieden gedurende de periode 2005 tot en met 2008 financieel te steunen vanuit het gemeentelijk budget. Per 1 januari 2009 vervalt de bijdrage van het Ministerie van VWS en zal voortzetting van de BSI volledig bekostigd moeten worden door de gemeente. In de toekomst zal ook aandacht worden besteed aan de participatie van allochtonen binnen de sportverenigingen. Dit onderwerp zal verder worden uitgewerkt in de integratienota Rijssen-Holten.

5.2. Verenigingsondersteuning

Na honorering van het onderdeel verenigingsondersteuning zoals omschreven in de inleiding, is dit onderdeel in eerste aanleg opgepakt door de toenmalige sportraad Rijssen-Holten. Eind 2006 bleek dat er vanuit de Sportraad te weinig menskracht aanwezig was dit onderdeel goed op te pakken. Eind 2006 is een verenigingsadviseur van de Sportraad Overijssel aangetrokken om de verenigingsondersteuning binnen de gemeente te organiseren en te begeleiden.

Doormiddel van voorlichtings- en themabijeenkomsten zijn in de periode eind 2006 t/m 2008 aspecten onder de aandacht gebracht van de sportverenigingen en de mogelijkheden van verenigingsondersteuning aangedragen. Dit waren ondermeer:

- participeren in de lokale vrijwilligersvacaturebank
- participeren in de collectieve ongevallenverzekering vrijwilligers
- uitbreiden mogelijkheden verenigingen in deskundigheidsbevordering
- organiseren themabijeenkomsten/ voorlichtingsavonden

zoals:

- IK Sportscan
- de Arbocheck
- vrijwilligersbeleid
- financiële en juridische zaken
- sportiviteit en respect (waarden en normen)
- sponsoring en fondsenwerving
- communicatie en PR
- ledenwerving en –behoud
- bar en kantinebeleid
- IVA (Instructie Verantwoord Alcoholbeleid)
- organiseren en ontwikkelen van scholingen en cursussen voor het kader van de sportverenigingen

Na een in eerste instantie aarzelende start hebben veel verenigingen thans gebruik gemaakt van een vorm van ondersteuning.

Ontwikkelingen

Er is een duidelijke verandering merkbaar in het maatschappelijke gedrag van mensen op het gebied van sportbeoefening. Er komt steeds meer werk te liggen bij een geringer aantal vrijwilligers.

Daarnaast krijgen sportverenigingen te maken met:

- meer Wet- en regelgeving
- (sport) shopgedrag van personen
- minder binding richting de sportvereniging
- meer concurrentie van sportscholen
- etc.

Verenigingen dienen te anticiperen op deze veranderingen. De gemeente heeft hierbij een belangrijke faciliterende taak. Deze taak bestaat voornamelijk uit het realiseren van voldoende en kwalitatief goede accommodaties en het aanbieden van ondersteuning om de kwaliteit van de vereniging naar een (nog) hoger plan te brengen en daarmee het hoofd te kunnen bieden aan concurrerende factoren.

Daarnaast is het van belang dat verenigingen direct en adequaat van voor hen van belang zijnde sportgerelateerde informatie worden voorzien en direct en adequaat geïnformeerd worden over vragen of onduidelijkheden.

Een belangrijke faciliterende rol van de gemeente en sportraad Rijssen-Holten is ook het meedenken over samenwerkingsverbanden tussen verenigingen op diverse gebieden. Voorbeelden hiervan zijn het gezamenlijke gebruik van opstallen, het aangaan van sportparkbrede gebruikersovereenkomsten richting derden, het collectief inkopen van energie, etc.

Wat hebben we.

De afgelopen jaren is er al erg veel gedaan op het gebied van verenigingsondersteuning. Dit mede dankzij het Breedtesportproject en de daarvoor toegekende extra financiële mogelijkheden. Echter verenigingsondersteuning is niet een op zich zelf staand project dat gedurende een bepaalde periode gedaan wordt en dan af is. Het is een continu proces van activiteiten. Dit om op zo effectief en efficiënt mogelijke wijze sportverenigingen te helpen bij hun maatschappelijke taak: "bij te dragen aan sportieve mogelijkheden alle inwoners van Rijssen-Holten de mogelijkheid te bieden deel te nemen aan sportieve activiteiten".

De afgelopen jaren is ondermeer bereikt dat een aantal sportorganisaties:

- op kwaliteit is getoetst (Integrale kwaliteitsscan)
- een Arbocheck heeft laten uitvoeren om hun leden ook op een veilige wijze hun sport te laten bedrijven
- voor vrijwilligers de mogelijkheid geboden is deel te nemen aan een door de gemeente verstrekte collectieve ongevallenverzekering
- een Instructie Verantwoord Alcoholgebruik (IVA) hebben gevolgd
- hebben deelgenomen aan voorlichtingsbijeenkomsten op het gebied van sponsor- en fondsenwerving
- hebben deelgenomen aan voorlichtingsbijeenkomsten op het gebied van sportiviteit en respect
- voorlichting hebben gehad op het gebied van vrijwilligersbeleid
- die beleidsmatige problemen hebben ondervonden zijn bijgestaan om deze problemen op te lossen.

Wat willen we

- Verenigingsondersteuning continueren in de lijn zoals ingezet
- Ondersteuning blijven bieden aan verenigingen
- Daar waar nodig nieuwe elementen van verenigingsondersteuning toepassen

Dit willen we bereiken door

- Continuering van het inzetten van een verenigingsadviseur
- Via de reguliere themabijeenkomsten van de Sportraad Rijssen-Holten en op initiatief van de verenigingsondersteuner informatie verstrekken over ondersteuningsmogelijkheden.
- Het stimuleren van sportverenigingen in het verbeteren en vergroten van opleidingskansen ten behoeve van versterking van kader.

5.3. Sportstimulering jeugd

Sportieve vorming op jonge leeftijd is een fundament voor persoonlijke ontwikkeling. Het is de basis voor gezond bewegen. Sport en bewegen in het onderwijs is de basis voor een leven lang sportief actief zijn. Om de kinderen efficiënt en effectief te kunnen benaderen en informeren is de samenwerking met het onderwijs en sportaanbiedende organisaties (commercieel of niet) van groot belang. Verder ligt er een belangrijke taak binnen het bewegingsonderwijs, deze vertakt zich in de volgende twee groepen: Het gymnastiekonderwijs en het zwemonderwijs. De doorstroom naar het sporten in verenigingsverband begint vaak met de gymlessen op school.

Bewegingsarmoede

Volgens de nota sport, bewegen en gezondheid is de bewegingsarmoede in alle geledingen van de samenleving groot is. Om deze bewegingsarmoede tegen te gaan en deze armoede vroegtijdig een halt toe te roepen, willen wij de jeugd actief stimuleren te gaan sporten en te blijven sporten. De kennis met allerlei sporten is daarbij heel belangrijk. Er moet een laagdrempelig en uitgebreid aanbod zijn dat de jeugd kan ontdekken zonder dat daaraan verplichtingen zijn verbonden. Op die manier kan de jeugd een sport kiezen zonder dat daaraan verplichtingen zijn verbonden. Op die manier kan de jeugd een sport kiezen die bij hem/haar past. Een goede keuze zorgt vaak voor een langer lidmaatschap en meer (sport)plezier.

Overgewicht²

Ook in het kader van de jeugdgezondheidszorg(JGZ) is sportstimulering bij de jeugd een belangrijk onderwerp. Eén van de belangrijkste thema's binnen het JGZ is het tegengaan van overgewicht bij kinderen. Sporten en dus sportstimulering is een effectief middel om deze problematiek tegen te gaan. De samenwerking met het onderwijs zien wij als een belangrijk speerpunt in de jeugdsportstimulering. Het onderwijs is een makkelijke en doeltreffende manier om de kinderen te bereiken. Daarnaast is gevarieerd bewegingsonderwijs van groot belang voor de beleving op het gebied van sport. Ook willen we aandacht besteden aan de mogelijkheid om via welzijnsinstellingen de jeugd op een speelse manier kennis te laten maken met sporten.

Voor de jeugd in de leeftijd van 13-23 jaar speelt nog een ander gegeven een rol. Vanuit de sportverenigingen wordt aangegeven dat de jeugd in deze leeftijd moeilijk bij een (sport)vereniging te 'houden' is. Andere vrijetijdsbesteding zorgt ervoor dat veel jeugd afhaakt. Uit landelijke tendensen blijkt dat het daarna lastig is om deze jeugd weer aan het sporten te krijgen. Daarom moeten we proberen deze doelgroep bij de sportverenigingen te houden. Zo kan het aantrekkelijker maken van het vrijwilligerswerk en de kaderwerkzaamheden ervoor zorgen dat er een grotere clubaffiniteit en binding ontstaat. Hierdoor wordt de kans op afhaken verkleind. Een mooi doel dat tweeledig een positieve uitwerking kent. Naast het behouden van de leden zorg je voor nieuwe vrijwilligers.

Wat hebben we.

Er zijn een aantal lopende projecten binnen de gemeente, het project Kies voor Hart en Sport en WhoZNext. De gemeente wil met deze projecten bereiken dat de kinderen gezonder en bewuster gaan leven. Wat zich uit in vermindering van het overgewicht, toetreding sportverenigingen etc.

Het project Kies Hart en Sport is bedoeld om de jeugd meer aan het sporten te krijgen. Hiervoor hebben de Nederlandse Hartstichting en het NOC*NSF de handen ineen geslagen. Het project bestaat uit twee delen. Een uitgebreid lesprogramma voor leerlingen van groep 7 en 8 op school met gezondheids- en sportvoorlichting en een sportkennismakingscursus buiten schooltijd waarbij de leerlingen vrijblijvend kennismaken met diverse sporten binnen de gemeente. Aan dit project hebben in het schooljaar 2008-2009 (evenals in 2007-2008) leerlingen van 15 scholen deelgenomen.

Het project WhoZnext richt zich op de bevordering van jeugdparticipatie in sport. WhoZnext wil ervoor zorgen dat jongeren meer invloed krijgen op sportgebied. De opgerichte WhoZnext teams van jongeren tussen de 14 en de 18 jaar bedenken en organiseren hun eigen sportactiviteiten. Aan dit project hebben in het schooljaar 2006-2007 leerlingen van De Waerdenborch uit Holten deelgenomen. In het schooljaar 2007-2008 is door organisatorische redenen geen vervolg aan dit project gegeven.

² Eenmaal in de 4 jaar moet de gemeente een lokale nota gezondheidsbeleid ontwikkelen. Bij de formulering van lokaal gezondheidsbeleid wordt gekeken welk beleid de GGD regionaal ontwikkeld. Hiermee is een start gemaakt in 2007. Uit de eerste verkenningen komt naar voren dat overgewicht een van de regionale thema's is die nadere uitwerking behoeft (Nota Twente kiest voor gezond leven en werkt aan gezondheid). Uw college heeft in principe ingestemd met deze regionale nota als basis voor de lokale nota. Op het terrein van het thema overgewicht vloeit uit deze regionale nota de opdracht voort om een integraal aanbod voor de jeugd te ontwikkelen. Het mogelijk maken van een combifunctionaris op scholen en bij sportverenigingen biedt mogelijkheden om bewegingsarmoede onder de jeugd aan te pakken en daarmee overgewicht te bestrijden.

Combinatiefunctionaris

Van 2008 tot 2012 wil het kabinet door middel van de Impuls brede scholen, sport en cultuur maar liefst 2500 combinatiefuncties op brede scholen, bij sportverenigingen en in de cultuursector realiseren. De combinatiefunctionaris is een professional in dienst bij één werkgever maar werkzaam in of voor meerdere sectoren. De gemeente Rijssen-Holten komt ook in aanmerking voor deze regeling.

Om als gemeente dicht bij de doelgroep te staan, en zodoende de hiervoor genoemde bewegingsarmoede en overgewicht aan te pakken, kan de gemeente Rijssen-Holten in het jaar 2009 een financiële bijdrage tegemoet zien voor het aanstellen van 3,6 fte combinatiefunctionarissen.

De functie van een combinatiefunctionaris kan o.a. als volgt worden omschreven:

- een duale vakleerkracht is die enerzijds invulling geeft aan het bewegingsonderwijs op school en anderzijds als trainer naschoolse sportactiviteiten organiseert in samenwerking met diverse sportverenigingen bijvoorbeeld in het kader van de naschoolse opvang.
- de duale vakleerkracht heeft een aantal niet geroosterde uren om in samenwerking met de afdeling Mens en Werk van de gemeente aan de leerlingen in het naschoolse curriculum een extra sportoriëntatie en keuzeprogramma aan te bieden. Hij/zij werkt voor het verzorgen van dit programma samen met sportverenigingen en andere sportaanbieders. In voorkomend geval verzorgt de duale vakleerkracht de lessen zelf.
- de duale vakleerkracht slaat als het ware de brug tussen het beleid en de praktijk. Zo kan de combinatiefunctionaris gericht sportprojecten opzetten en bijvoorbeeld samen met de (sport)vereniging kijken wat er aan het verlies van (jeugd)leden gedaan kan worden. Of juist samen kijken naar nieuwe leden. Mogelijke taken die binnen onze gemeente er onder kunnen vallen zijn het verzorgen van buitenschoolse opvang (BSO) activiteiten, een stuk beleidsvorming en vast aanspreekpunt voor scholen, ouders/verzorgers of sportleiders.

In het eerste jaar van deelname door een gemeente financiert de rijksoverheid 100%. Vanaf het tweede jaar worden de kosten verdeeld, 60% door de gemeente en 40% door het rijk.

Als vervolg op het ingezette beleid voor de BSI heeft de raad structureel een bedrag van € 20.000,- beschikbaar gesteld. In dit bedrag is financieel niet voorzien in de functie van de BSI consulent. Door aanstelling van een combinatiefunctionaris (waaronder ook de taken van de BSI consulent valt) wordt voorzien in deze behoefte.

Jeugd Sport Fonds

Onderdeel van het gemeentelijk minimabeleid is de regeling maatschappelijke participatie. Deze regeling beoogt dat mensen (met of zonder kinderen) met een minimum inkomen deel kunnen (blijven) nemen aan sport of maatschappelijke activiteiten. De bijdrage in 2008 is € 108,- per persoon. Uit landelijk onderzoek is gebleken dat de bijdrage wel eens oneigenlijk wordt gebruikt, of wel niet wordt besteed aan sport of maatschappelijke activiteiten.

Onlangs heeft de provincie 'groen licht' gegeven aan het inzetten van een Jeugdsportfonds. Het Jeugdsportfonds heeft als missie om zoveel mogelijk kinderen die graag willen sporten ook die sportkansen te bieden. Doormiddel van dit fonds (€ 225,- per kind) kan kinderen toch de mogelijkheid geboden worden te sporten als geld de belemmerende factor is. De bijdrage wordt namelijk niet aan de ouders betaald maar aan de desbetreffende vereniging.

Op 19 juni 2008 heeft het college ingestemd met het convenant "Kinderen Doen Mee!"³. In het kader van dit convenant is door het ministerie van SZW voor 2 jaar (2 x € 29.800,-) beschikbaar gesteld voor het stimuleren van participatie van kinderen. Deze bijdrage zal ingezet worden ter dekking van uitvoering van het Jeugdsportfonds.

Wat willen we

- Een vervolg geven aan het project Kies voor Hart en Sport
- Het WhoZnext project een nieuw leven inroepen
- Meer samenwerking tussen onderwijs en sportaanbiedende organisaties (ter bevordering van het bewegen en sportdeelname)
- Alle jeugd de kans geven deel te nemen aan sport

Dit willen we bereiken door

- Continueren en eventuele uitbreiding van jeugdprojecten
- Het aanstellen van een of meerdere combinatiefunctionaris(sen)
- Inbedding van het Jeugdsportfonds

³ Het convenant wordt gezien als een start voor het stimuleren van participatie van kinderen uit huishoudens met een laag inkomen.

5.4. Sportstimulering ouderen

Verschillende landelijke monitoren laten zien dat Nederland de komende jaren sterk vergrijst. Dit geldt ook voor onze gemeente. Gepaard met de vergrijzing zien we ook een toename van diabetes, hartziekten en astma bij ouderen. Deze ziekten verminderen ondermeer de 'maatschappelijke participatie' er wordt dan ook door het Nederlands Instituut voor Sport en Bewegen (NISB) met klem geadviseerd om op oudere leeftijd verantwoord te blijven bewegen, dit om het verloop van ondermeer de langdurige aandoeningen op een gunstige wijze te beïnvloeden.

Ouderen van nu maken bewustere keuzes en zijn meer individualistisch dan vroeger. Zij willen langer zelfstandig blijven en kennen meer variatie in levensstijlen en behoeftes. Het verblijf in een verzorgingshuis of verpleeghuis wordt steeds meer een uitzondering; senioren blijven langer zelfstandig wonen in een daarvoor geschikte woning. De vraag naar geschikte woningen en aanpassingen plus voorzieningen om een bestaande woning geschikt te maken, neemt dus toe.

De groep vitale, kapitaalkrachtige senioren wordt de komende tijd groter, niet alleen relatief gezien, maar ook in absolute cijfers. Zij leveren een belangrijke bijdrage aan de maatschappij door betaalde arbeid en door vrijwillige inzet en mantelzorg.⁴ Sport en bewegen op maat vormt voor deze groep een belangrijke voorwaarde om actief bezig te (kunnen) blijven.

Met de komst van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) is de bevoegdheid van de gemeenten uitgebreid op het gebied van **preventieve zorg en ondersteuning** van kwetsbare burgers. Ouderen vormen een belangrijke doelgroep voor deze wet.

De gemeente is van mening dat sport- en bewegingsactiviteiten bij ouderen (vanaf 55 jaar) gestimuleerd moeten "blijven" worden. Voor deze doelgroep is er nog steeds een behoorlijke hoge drempel aanwezig om überhaupt aan sport- en bewegingsactiviteiten deel te nemen. Hierbij moet worden nagestreefd naar een passend aanbod en deskundige begeleiding bij de sportactiviteit, omdat het aanbod moet worden toegesneden op de belastbaarheid van het soms kwetsbare gestel, om zo eventuele risico's zoveel mogelijk uit te sluiten.

De activiteiten van de gemeente binnen het Meer Bewegen voor Ouderen (MBvO) worden dus aangepast aan de wensen en mogelijkheden van de deelnemers. Het gaat om gymnastiek, spel(sporten), volksdansen en dergelijke. Hiermee levert het MBvO een bijdrage aan het zo optimaal en zelfstandig mogelijk functioneren van ouderen. Belangrijk zijn ook het plezier en de gezelligheid, maar tevens de ontmoeting en het contact met anderen (voorkomen van sociaal isolement). Naast sportstimulering op projectbasis is het doel dat zoveel mogelijk reguliere sportverenigingen zodanig zijn ingericht dat zij een passend aanbod kunnen bieden. Voorlichting via diverse kanalen is hierbij van cruciaal belang.

Wat hebben we

De gemeente Rijssen-Holten heeft in het kader van de breedtesport het SMALL project gelanceerd. Het project is bedoeld voor mensen die weinig tot in het geheel niet in beweging zijn. Hiervoor wordt geprobeerd de hoge drempel om überhaupt aan sport- en bewegingsactiviteiten deel te nemen weg te nemen.

Ook het gemeentelijk zwembad biedt verschillende groepslessen aan die geschikt zijn voor 'ouderen' Zo hebben ze het MBvO, aquagym en aquajogging en het trimzwemmen.

Veel verenigingen in de gemeente ontplooiën zelf initiatieven en bieden al een aangepast programma aan. Voorbeelden hiervan zijn de verenigingen BATO Holten, VEK & AV Rijssen.

Wat willen we

- Jaarlijks een vervolg geven aan het project SMALL
- Vergroten van het sportaanbod (of activiteiten) voor ouderen binnen sportverenigingen
- De bevolking informeren over het sportaanbod

Dit willen we bereiken door

- Continueren en eventuele uitbreiding van het SMALL project
- Verenigingen informeren en verenigingsondersteuning bieden
- Jaarlijks (dan wel om het jaar) een sportaanbod boekje uitbrengen

⁴ Provincie Overijssel Provnota (april 2008)

5.5. Sporten voor mensen met een beperking

Zoals in de inleiding van dit hoofdstuk is aangegeven is ondermeer het onderdeel “sporten voor mensen met een beperking”, door VWS niet gehonoreerd met een subsidie in het kader van BSI.

De gemeenteraad achtte de door VWS afgewezen doelgroep van zo groot belang dat gemeend is dit aandachtsgebied gedurende de periode 2005 tot en met 2008 financieel te steunen vanuit het gemeentelijk budget.

Hierop is in maart 2005 een werkgroep samengesteld met vertegenwoordigers van de verenigingen en een aantal instanties die direct betrokken zijn bij mensen met een beperking.

Vastgesteld werd dat op dit moment mensen met een beperking veelal buiten de gemeente gaan sporten. Het is niet zozeer de bedoeling deze mensen daar weg te halen, maar eerder om een regionale samenwerking te bewerkstelligen. Ook is vastgesteld dat integratie van mensen met een beperking binnen reguliere sportverenigingen, waar mogelijk, gestimuleerd dient te worden.

Het deelproject ‘sporten voor mensen met een beperking’ is van start gegaan met de organisatie van een regionaal sportevenement, het OEI festival, om het aangepast sporten onder de aandacht te brengen. OEI staat voor Ontmoeting, Emancipatie en Integratie en wordt elk jaar door een gemeente uit de regio georganiseerd. In het najaar van 2006 vond het festival plaats in scholengemeenschap Reggesteyn te Rijssen. De organisatie was in handen van de gemeente in samenwerking met AV Holten, het Gehandicaptenplatform Rijssen-Holten, Philadelphia, Zozijn, MEE IJsseloevers en de Sportraad Overijssel. Door het festival is het aangepast sporten op de lokale (politieke) kaart gezet.

Gedurende het lopende BSI project heeft de Sportraad Overijssel de gemeente de notitie “Sporten voor mensen met een beperking” gerealiseerd. In deze notitie zijn ook de doelgroepen aangegeven.

De doelgroepen bestaan zowel uit jeugdigen als oudere(n) met:

- een verstandelijke beperking;
- een lichamelijke beperking;
- een chronische aandoening (b.v. ex-hartpatiënten hersenletsel (CVA), astma).
- een motorische of bewegingsachterstand;
- gedragsproblemen zoals ADHD, Autisme, etc.;
- zintuiglijke beperkingen (auditief en visueel).

Daarnaast zijn er de zogenaamde intermediairs, zoals:

- Sportverenigingen, andere aanbieders van sport en bewegingsactiviteiten en andere vrijetijdsverenigingen/organisaties uit de regio. Doorverwijzingsinstanties, zoals de gezondheidszorg, gezinsvervangende tehuizen etc. en andere organisaties die betrokkenen zijn bij de doelgroep zoals dag en woonvoorzieningen voor mensen met een verstandelijke beperking.

Om te komen tot een goede afstemming van komende beleidsuitgangspunten heeft de sportraad Rijssen-Holten in samenwerking met de beleidsambtenaren sport van de gemeente, het initiatief genomen om overleg te voeren met de gehandicapten sportverenigingen (april 2008) binnen de gemeente. Daarnaast is er een overleg geweest in juni 2008 met het Gehandicaptenplatform Rijssen-Holten. Doormiddel van een aantal algemene, op accommodatie gerichte en BTBU vragen is vastgesteld of en zo ja waar er onvolkomenheden zijn of welke zaken (meer) aandacht behoeven.

BTBU staat voor:

B= bereikbaarheid

B= bruikbaarheid

T= toegankelijkheid

U= uitgangelijkheid

Aandachtsgebieden

Binnen de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) zijn een aantal prestatievelden waarin mensen met een beperking een belangrijk onderdeel vormen. Raakvlakken daarbij zijn:

- sport bevordert een brede maatschappelijke participatie
- sport bevordert een actieve levensstijl en verhoogt zelfredzaamheid
- sport draagt in hoge mate bij aan een integratie van mensen met een beperking.

Steeds meer sporters met een beperking wensen zoveel mogelijk binnen een reguliere sportorganisatie of sportvereniging hun sport uit te oefenen. Hiervoor zijn een aantal bijzondere maatregelen en voorzieningen nodig zoals aangepast sportmateriaal, ondersteuning van familie, mantelzorger ten behoeve van vervoer en begeleiding, etc.

Daarnaast dient gekeken te worden naar regionalisering van activiteiten. Bijvoorbeeld doormiddel van overleggen met buurgemeenten, provincie, etc. om vast te stellen waar in welke gemeente wat wordt georganiseerd voor welke doelgroep. Hiermee een integraal karakter bewerkstellend. Hierbij speelt het kostenaspect waaronder vervoer een belangrijke rol.

Ook het hebben van geschoold kader bij de plaatselijke sportverenigingen, vooral van belang voor sporters met een verstandelijke beperking, is een punt dat aandacht verdient.

Bijzonder belangrijk is het (kunnen) geven van adequate voorlichting en informatie aan zowel de sporter als de organisatie. Het sport- en beweegaanbod is vaak niet bekend.

Promotionele activiteiten moeten meer dan thans aandacht krijgen waarbij behaalde resultaten expliciet worden genoemd.

Wat hebben/weten we

Het gemeentelijk zwembad is op de maandagavond en de woensdagavond beschikbaar gesteld voor sporters met een beperking. De Z.V.G. en de G.S.V. maken hier gebruik van.

Door het Gehandicaptenplatform Rijssen-Holten is enige jaren geleden een onderzoek verricht op het gebied van BTBU van accommodaties zoals sporthallen, gymnastiekzalen, gebruikt door onder andere verenigingen, en zwembaden. Naar aanleiding daarvan zijn door de gemeente een aantal maatregelen getroffen. Iedere sporthal beschikt nu over een invalidentoilet. Sporthal de Reggehal heeft een stoeltjeslift zodat mensen die niet goed ter been zijn wel naar boven kunnen. Het zwembad de Koerbelt beschikt onder andere over rolstoelen, een lift, een beweegbare bodem, schuifdeuren die met de hand bediend kunnen worden, een luie trap en een vloer die geschikt is voor rolstoelen (hellingbaan). Het zwembad Twenhaarsveld beschikt over een hellingsbaan in het water voor rolstoelen. Het Gehandicaptenplatform Rijssen-Holten wil in 2009 een nieuw onderzoek verrichten en de verkregen informatie als een nulsituatie vastleggen. Periodiek willen zij dit onderzoek herhalen.

In 2007 is een Risico-Inventarisatie en Evaluatie (RI&E) verricht van de gemeentelijke sporthallen. Uit genoemde onderzoeken en inventarisaties mag vastgesteld worden dat de:

- *bereikbaarheid* ten behoeve van rolstoelgebruikers redelijk tot voldoende is
- *toegankelijkheid* ten behoeve van rolstoelgebruikers redelijk is
- *bruikbaarheid* overwegend voldoende is geregeld
- *uitgankelijkheid* redelijk tot voldoende is.

Alle genoemde aspecten zijn voor verbetering en optimalisering vatbaar. In algemene zijn de betrokken organisaties en verenigingen niet ontevreden over het accommodatiebeleid van de gemeente op dit punt.

In het kader van de WMO kan de gemeente aan personen met een beperking een financiële tegemoetkoming (inkomenafhankelijk) verstrekken om voorzieningen, veelal in het kader van verbetering van mobiliteit, aan te schaffen.

De gemeente kent een subsidieregeling voor jeugdleden van sportverenigingen en voor verenigingen die aan aangepast sporten uitvoering geven.

Er zijn binnen de gemeente een aantal personen met een beperking die buiten de gemeentegrens hun sport (dienen te) beoefenen⁵. Bekend zijn, rolstoeltennis en rolstoeldansen. Er is verder geen inzicht waar mensen met een beperking nu sporten en als ze niet actief zijn, wat de reden daarvan is.

⁵ Gegevens over deelname aan sport en bewegen door mensen met een handicap in Nederland zijn zeer beperkt voorhanden. Om te beschikken over een gedegen nulmeting is op initiatief van de Adviesgroep Gehandicaptensport Nederland een groot sport/beweeg participatieonderzoek gestart onder mensen met een handicap.

Wat willen we

Een uitgebreid bewegingsaanbod voor de doelgroepen waarbij zoveel mogelijk naar integratie wordt gezocht. Kennismaken met en stimuleren van sport voor mensen met een beperking.

'Normaal wat normaal kan, speciaal wat speciaal moet'

Dat is de strekking van het beleidsuitgangspunt binnen het aangepast sporten. Sport is in eerste instantie vooral een leuke, gezonde en waardevolle vrijetijdsbesteding. Competitie, vriendschap, sociale erkenning, gezond bewegen, een leuke vrijwilligersbaan: de sport(-vereniging) biedt het allemaal. Sport heeft daarmee een grote sociale, vormende en economische waarde en het draagt bij aan een gezonde leefstijl.

Bij sport en bewegen voor mensen met een beperking spelen ook een aantal andere factoren een belangrijke rol, zoals re-integratie in de maatschappij, verbeteren van de zelfredzaamheid en de mogelijkheden voor sociale contacten. Sport en bewegen bevordert een gezonde en actieve leefstijl en levert vooral voor mensen met een beperking een wezenlijke bijdrage aan het individueel en/of maatschappelijk functioneren en de re-integratie in sociale verbanden.

Toch zijn er nog (te) veel mensen met een beperking die om uiteenlopende redenen niet of onvoldoende sporten en/of bewegen. De redenen zijn vele en variëren van het ontbreken van kennis over het aanbod tot het ontbreken van een geschikt sportaanbod.

Organisatorische Integratie

Daar waar mogelijk en wenselijk wordt Organisatorische Integratie (OI) nagestreefd. Onder OI wordt verstaan: *het organisatorisch onderbrengen van een team of groep sporters met een beperking binnen de reguliere sportvereniging*. Het gaat niet direct om het samen sporten van mensen met en zonder beperking. Een voorbeeld van OI in Rijssen-Holten is de g-atletiek bij AV Holten. Deze sporters met een verstandelijke beperking maken onderdeel uit van de (reguliere) atletiekvereniging. Daardoor kunnen ze gebruik maken van de faciliteiten (zoals de atletiekbaan) en de organisatie (zoals deelname aan clubkampioenschappen) van de vereniging.

Wat willen we

- Komen tot regionale afstemming over aangepaste sportvoorzieningen bv. doormiddel van portefeuillehouders (sportwethouders), VNG overleg, etc.
- Verbetering op een aantal BTBU onderdelen bij sportaccommodaties en zwembaden
- Vergroten van gemeentelijke mogelijkheden ten behoeve van aangepast sporten, spel en bewegingsactiviteiten
- Sportverenigingen activeren aangepast sporten in haar beleid op te nemen
- Het beeld dat bestaat van sportende mensen met een beperking verbeteren.

Dit willen we bereiken door

- Intensiveren van bestuurlijk en ambtelijk overleg richting regiogemeenten en provincie om regionale voorzieningen te (gaan) benutten
- Bereikbaarheid, Toegankelijkheid, Bruikbaarheid en Uitgankelijkheid onvolkomenheden vastleggen in een nulmeting (uitvoering Gehandicaptenplatform Rijssen-Holten)
- Een Risico-inventarisatie & Evaluatie onderzoek doen bij alle sportlocaties in eigendom van de gemeente
- De resultaten uit de nulmeting en RI&E inventarisaties om te zetten in eventuele uitvoeringsplannen
- Expertise van organisaties als Gehandicaptensport Nederland (voorheen NEBAS/NSG), Sportraad Overijssel, etc. (nog) meer te benutten
- Verenigingsondersteuning te bieden aan sportverenigingen die aangepast sporten opnemen in hun beleid, te intensiveren
- Uitbreiding van basale voorzieningen op het gebied van gehandicaptensport
- Uitbreiding van aangepaste sportactiviteiten zoals:
 - het project Kies voor Hart en Sport en het SMALL project ook voor kinderen en ouderen met een beperking toegankelijk maken
 - het organiseren van een thema/dag en/of activiteit aangepast sporten (vergelijkbaar met OEI festival)
- Het organiseren van projecten die het beeld dat bestaat van sportende mensen met een beperking verbeteren, zoals het project "Klas op Wielen"

5.6. Breedtesport en topsport

Voor sport is een onderscheid te maken tussen topsport en breedtesport. Breedtesport kan worden omschreven als alle sport die geen topsport is. Het beleid van de gemeente richt zich voornamelijk op de breedtesport, maar er is ook aandacht voor topsportevenementen.

Het belang van topsport hangt nauw samen met breedtesport, want topsport stimuleert breedtesport. Je kunt stellen dat topsport en breedtesport elkaar ondersteunen. Topsport put haar talenten uit de jeugdsport. Jeugd heeft idolen in de sport. Door het zien en ervaren van geleverde topprestaties en de uitstraling van sportevenementen raken zij geïnteresseerd. Topsporters vervullen bovendien een voorbeeldfunctie.

Wat hebben we / wat is er

Binnen onze gemeente hebben we geen topsportaccommodaties. Wel worden er jaarlijks verschillende topsportevenementen georganiseerd. Voorbeelden hiervan zijn de jaarlijkse Triatlon Holten, de Ronde van Rijssen, de Ronde van Overijssel en het EK windhonden.

Schoolgaande sporters van het voortgezet onderwijs (VO) en in toenemende mate ook het middelbaar beroeps onderwijs (MBO) met een sporttalent die hun sport op een hoog niveau willen bedrijven kunnen buiten de gemeente terecht op LOOT-scholen⁶ (bijvoorbeeld het VO in Almelo, Enschede en Zwolle of het MBO te Zwolle). Binnen het basisonderwijs bestaan geen LOOT-scholen. Mede ook omdat in deze jonge leeftijdscategorie nog niet echt gesproken kan worden van top-sport. Er is echter één uitzondering en dat is de turnsport.

Naast de LOOT-scholen zijn er ook topsportvriendelijke scholen. Dit zijn scholen die samen met sportverenigingen een convenant met het olympisch netwerk hebben afgesloten. Scholen en de betreffende vereniging werken samen om voorzieningen te realiseren voor de topsporters en talenten van de verenigingen die leerling zijn op de betreffende school.

Binnen de samenwerking worden afspraken gemaakt waardoor topsporters en talenten in staat zijn hun sport te beoefenen binnen de geldende onderwijsregels. Topsportvriendelijke scholen zijn zowel op het niveau van het voortgezet onderwijs als het middelbaar beroepsonderwijs.

Tijdens het jaarlijkse sportgala worden sporters gewaardeerd voor hun geleverde (top)prestaties.

Wat willen we

- De huidige topsportevenementen behouden binnen de gemeentegrenzen
- Topsporters begeleiden in de keuze van en naar een LOOT school
- Jaarlijks een vervolg geven aan het sportgala

Dit willen we bereiken door

- Topsportevenementen te blijven faciliteren, ondersteunen en stimuleren
- Inzet van een combinatiefunctionaris
- Continuering in het faciliteren van het sportgala

⁶ Nederland kent binnen het voortgezet onderwijs LOOT-scholen (Landelijk Overleg Onderwijs en Topsport). Een LOOT-school is een reguliere school waar je als sporttalent Onderwijs en Sport samen kan ontwikkelen. Dit kan vanaf klas 1 in het voortgezet onderwijs. Deze scholen zijn ontwikkeld omdat op een gewone middelbare school het vaak moeilijk is om topsport te combineren met school, zonder dat de resultaten er onder lijden. Een LOOT-school houdt rekening met de sportactiviteiten door extra faciliteiten aan te bieden, zoals een flexibel lesrooster, gedeeltelijke vrijstelling van bepaalde vakken, uitstel/vermindering/aanpassing van huiswerk, repetities en/of schoolonderzoeken, gespreid examen over twee schooljaren.

6. Vrijwilligers

Inleiding

Anno 2008 zijn er binnen de sport in Nederland *1.2 miljoen vrijwilligers actief*. En dat op een totaal van *28.000 sportverenigingen* die samen zorgen voor *4.9 miljoen leden*.

Een van de knelpunten die NOC*NSF recentelijk heeft vastgesteld is dat het aantal vrijwilligers minder wordt en dat er een verschuiving in de aard van het vrijwillig kader optreedt. Een onderdeel dat hieraan debet is, is de toegenomen Wet- en regelgeving. Vrijwilligers zien dit niet als hun core-business. Ook de maatschappelijke ontwikkelingen, zoals gezinssituaties waarin beide partners actief deelnemen aan het arbeidsproces werkt het actief bezig zijn als vrijwilliger binnen een vereniging, tegen. Was het jaren geleden nog zo dat bij bestuursverkiezingen bestuurders snel werden gevonden, momenteel is dat aanzienlijk lastiger geworden. De huidige vrijwilliger wil veel voor de vereniging doen maar bij voorkeur zonder teveel bindende factoren. Een projectmatige opzet van een activiteit, zodanig dat de vrijwilliger weet waar hij/zij aan begint, wanneer dat is, en wanneer het eindigt, is een belangrijke reden ja te zeggen. Dit wetende vergt het vrijwilligersbeleid anno 2008 en volgende jaren een andere aanpak.

Vrijwilligersbeleid is primair een taak van de verenigingen. De gemeente kan en wil echter, onder voorwaarden, een faciliterende rol spelen.

Wat is vrijwilligersbeleid?

Een definitie van vrijwilligersbeleid:

'Het geheel aan voorwaarden dat nodig is om vrijwilligers binnen een organisatie tot hun recht te laten komen en hun eigen doelstellingen te laten nastreven op een zodanige manier dat de doelstellingen van de organisatie daarmee gediend worden'.

Waarom een vrijwilligersbeleid?

Duidelijkheid geven aan (potentiële) vrijwilligers over hun rol binnen de vereniging. Een functieomschrijving gekoppeld aan een duidelijke taakinhoud is een essentieel onderdeel van een vrijwilligersbeleid. Dit ter voorkoming van onduidelijkheid, wrijving, conflicten, ongelijke behandeling, etc. tussen vrijwilligers. Deze aspecten werken mee om de vrijwilligers naast plezier in het vrijwilligerswerk tevens duidelijkheid te verschaffen.

Wat hebben we

Uit de inventarisatieronden die de sportraad Rijssen-Holten in het voorjaar van 2008, in samenwerking met de beleidsambtenaren van de gemeente heeft uitgevoerd, is gebleken dat steeds meer verenigingen te kampen krijgen met een verandering van de aard van vrijwilligheid. Ook is bij diverse vereniging een stilstand en zelfs achteruitgang van het aantal vrijwilligers merkbaar. Dit geldt in het bijzonder voor het werven van bestuurlijk kader.

De gemeente Rijssen-Holten kent een algemeen *'ServicePunt Vrijwilligers Rijssen-Holten'*. Het Servicepunt is dé organisatie op het gebied van vrijwilligerswerk in de gemeente Rijssen-Holten. De belangrijkste taken zijn het ondersteunen van vrijwilligersorganisaties en het bemiddelen van vrijwilligers via de Vacaturebank. Het servicepunt brengt vraag en aanbod bij elkaar en beschikt over een ruim vacaturebestand. Ook sportverenigingen kunnen beroep doen op deze service.

In 2008 is een regeling tot stand gebracht waarin alle vrijwilligers onder bepaalde voorwaarden, kunnen deelnemen aan een door de gemeente Rijssen-Holten ingestelde ongevallenverzekering.

De *collectieve ongevallenverzekering* is bedoeld voor mensen die vrijwilligerswerk verrichten voor een vereniging, stichting etc. met een rechtspersoonlijkheid. Dit houdt in dat er sprake moet zijn van een oprichtingsakte bij de notaris. Met een rechtspersoon worden gelijk gesteld:

- verenigingen die een plaatselijke afdeling vormen van een landelijke of provinciale organisatie
- verenigingen die niet bij notariële akte zijn opgericht, maar wel als zodanig werken. Dit houdt in dat er wel sprake moet zijn van een bestuur, bestuursvergaderingen en een geregistreerd aantal leden.

Daarnaast kent de gemeente een uitvoeringsbesluit re-integratieverordening. In dit besluit zijn *mogelijkheden en financiële tegemoetkomingen* opgenomen voor *uitkeringsgerechtigden* die in het kader van hun re-integratietraject werkervaringen opdoen door middel van vrijwilligerswerk.

Verder is er een subsidieregeling (*deskundigheidsbevordering*) om de kwaliteit van het kader binnen sportverenigingen te vergroten.

Wat willen we.

- Verenigingen op een faciliterende wijze ondersteunen te komen tot een vrijwilligersbeleid
- Onder voorwaarden financieel bijdragen om tot een vrijwilligersbeleid te komen
- Eisen stellen om in aanmerking te komen voor subsidiemogelijkheden zoals het voldoen van verenigingen aan een aantal kwaliteitseisen.

Dit willen we bereiken door.

- het onder voorwaarden beschikbaar stellen van subsidie op het gebied van deskundigheidsbevordering.
- als intermediair op te treden ten behoeve van opleiding en vormingsmogelijkheden in het kader van vrijwilligersbeleid.
- het realiseren van kwaliteitseisen door verenigingen waarbij verenigingen (gaan) voldoen aan:
 - het realiseren en periodiek onderhouden van een IKScan rapportage (iedere 4 jaar),
 - Wet- en regelgeving op het gebied van Arbo, sociale hygiëne en Instructie verantwoord alcoholgebruik (IVA).

7. Sportaccommodaties

7.1. Inleiding

Sportaccommodaties zijn niet meer weg te denken uit onze maatschappij. Velen brengen dagelijks c.q. wekelijks een bezoek aan deze accommodaties om aan sport te doen of er naar te kijken. Goed geoutilleerde sportaccommodaties dragen een steentje bij aan de sport in zijn algemeenheid en sport vertegenwoordigd een belangrijke maatschappelijke waarde. Sportaccommodaties behoren tot het maatschappelijk vastgoed van de gemeente en hebben een belangrijke functie voor de wijk c.q. kern. Bij stedenbouwkundige ontwikkelingen in een bepaald gebied wordt nadrukkelijk rekening gehouden met sportaccommodaties. Dit impliceert dat binnen het gemeentelijk beleid nadrukkelijk rekening wordt gehouden met sportvoorzieningen en dat ingespeeld moet worden op nieuwe ontwikkelingen binnen de sport. Er is sprake van een veranderende behoefte zowel in kwantitatieve als kwalitatieve zin waarbij het de verwachting is dat er landelijk gezien sprake is van een dalend ledental voor de traditionele sporten maar dat de sportbehoefte in algemeen zin stabiel zal blijven of een geringe stijging laat zien. Dit impliceert dat de niet-traditionele sporten zullen groeien ten opzichte van de traditionele sporten. In tegenstelling tot het verleden zullen de toekomstige sportaccommodaties geen voorzieningen zijn die op zich staan. De tijd dat sportverenigingen het alleenrecht min of meer op een sportaccommodatie heeft zal steeds verder teruglopen. Steeds meer worden de krachten gebundeld en ontstaan er multifunctionele centra waar naast het sportaanbod ook andere welzijnsvoorzieningen een plek krijgen. Zo heeft sport duidelijke raakvlakken met gezondheid, welzijn, onderwijs en veiligheid. Het is dus zaak om bij de ontwikkeling van sportaccommodaties te werken vanuit een integrale aanpak.

In de nota Tijd voor Sport 2005 van het ministerie van VWS wordt vooral ingezet op doelen om meer mensen te laten sporten c.q. bewegen, sportief gedrag, bevordering topsport en gezond door sport. Het accommodatiebeleid is in de rijksnota niet als speerpunt aangemerkt. Echter heeft de provincie Overijssel wel ingezet op de realisatie c.q. upgradering van sportaccommodaties door middel van het toekennen van een eenmalig subsidiebedrag.

Voor het nieuw te ontwikkelen accommodatiebeleid (binnen-, buitensportaccommodaties en gemeentelijke zwembaden) moet een antwoord worden geformuleerd hoe wij omgaan met de realisatie c.q. instandhouding van de sportaccommodaties in onze gemeente. Er dienen randvoorwaarden te worden geschapen zodat een ieder kan meedoen aan activiteiten op het gebied van sport en bewegen. De kwantiteit en kwaliteit van de sportvoorzieningen vormen de basis voor het accommodatiebeleid.

Kernbegrippen bij het accommodatiebeleid zijn:

- a. Bereikbaarheid
- b. Laagdrempeligheid
- c. Sociale veiligheid
- d. Leefbaarheid
- e. Minder zelf/meer samen

Dit past ook binnen de strategische visie “Een verkenning van de toekomst” van de gemeente. In deze visie wordt ten aanzien van het accommodatiebeleid het volgende aangegeven:

- ☐ De sport en actieve recreatie moet voor iedereen goed bereikbaar en toegankelijk zijn
- ☐ Het sportbeleid richt zich op versterking van voorzieningen voor de lokale bevolking

In dit hoofdstuk zal ook ingegaan worden op het tarievenbeleid dat een directe relatie heeft met de gemeentelijke sportaccommodaties.

7.2. Landelijke, regionale en lokale ontwikkelingen binnen het sportaccommodatiebeleid:

In deze paragraaf worden een aantal belangrijke ontwikkelingen binnen het landelijke, regionale en lokale sportaccommodatiebeleid behandeld.

Landelijke ontwikkelingen binnen het sportaccommodatiebeleid:

- ☐ De vraag naar kunstgras bij diverse buitensportverenigingen groeit,
- ☐ Multifunctionele sportcentra zijn in opmars, soms met andere (vrijtijds-)voorzieningen,
- ☐ De (gemeentelijke) zwembaden ondergaan een upgradering om hiermee de attractiviteit van deze zwembaden in stand te houden.

Regionale ontwikkelingen binnen het sportaccommodatiebeleid

- In het kader van topsportbeleid worden er in regionaal verband topsportaccommodaties gerealiseerd. Recente voorbeelden in onze regio zijn de realisatie van een nieuwe kunstijsbaan in Enschede en de Topsportaccommodatie in Almelo. Tot op heden zijn wij als gemeente altijd terughoudend geweest met het beschikbaar stellen van een financiële bijdrage aan dit soort initiatieven. Het is wel van belang dat wij in dit kader de vinger aan de pols houden waarbij als insteek kan worden gekozen, lokaal wat lokaal moet en regionaal wat regionaal kan.

Lokale ontwikkelingen binnen het sportaccommodatiebeleid

- Realisatie/samensmelten van 2 sportaccommodaties in de kern Holten tot 1 groot sportcomplex 't Vletgoor met een diversiteit aan sportfuncties (voetbal, tennis, handbal, hockey, touwtrekken, jeu de boules, hondendressuur en atletiek)
- De woningbouwontwikkeling in de nieuwe wijk Het Opbroek (ongeveer 2000 woningen) waarbinnen een sportcomplex wordt gerealiseerd met faciliteiten voor ondermeer voetbal, tennis, schaatsen en skeeleren. Er zal een haalbaarheidsonderzoek worden verricht naar de mogelijkheden voor realisatie van een sportpark binnen deze nieuwe wijk. Hierbij zal ook rekening worden gehouden met de realisatie van overdekte sportaccommodaties (gymnastieklokalen) en de multifunctionaliteit van de sportaccommodaties in relatie tot andere functies binnen de wijk (onderwijs, zorg, et cetera).

7.3. Actualisering uitgangspunten accommodatiebeleid

In de sportvisie 2001 van de gemeente Rijssen-Holten zijn ten aanzien van het accommodatiebeleid uitgangspunten geformuleerd. De hiervoor genoemde ontwikkelingen in de samenleving, binnen de wereld van sport en bewegen en binnen de gemeentelijke overheid vragen om een actualisering van de uitgangspunten. Hieronder worden de uitgangspunten geformuleerd:

- *De sportvoorzieningen dienen goed bereikbaar en toegankelijk te zijn voor de inwoners van onze gemeente.*

Bij de planontwikkeling nieuwe sportcomplexen ('t Vletgoor en Het Opbroek) een plek te geven die goedbereikbaar is voor de bewoners van de nieuwe wijk maar ook voor de inwoners uit de rest van de gemeente. Ten aanzien van toegankelijkheid zal ook rekening moeten worden gehouden met de mogelijkheden voor sport(st)ers met een beperking. Hierbij zal ook rekening moet worden gehouden met veiligheidsaspecten in en rondom nieuwe sportcomplexen (voldoende verlichting, veilige fietsroutes et cetera).

- *Bestaande sportbestemmingen dienen zoveel mogelijk in tact te worden gehouden.*

In principe worden bestaande bestemmingsplannen gehandhaafd, echter kan er een situatie ontstaan waarbij het in tact houden van een bestaande sportbestemming niet opweegt tegen het belang om elders (op een andere locatie) een sportbestemming te realiseren. In overleg met de betreffende vereniging zal de vervangende accommodatie minstens van gelijke kwaliteit zijn dan de bestaande locatie.

- *Eventuele nieuwe sportcomplexen dienen zoveel mogelijk aan nieuwe woonwijken gekoppeld te worden.*

Dit beleid wordt nog steeds onderschreven. Voor de nieuw te ontwikkelen sportcomplexen in Holten ('t Vletgoor) en Rijssen (Het Opbroek) wordt aansluiting gezocht bij respectievelijk de nieuw te ontwikkelen woonwijken De Liezen en Het Opbroek. Bij stedenbouwkundige ontwikkelingen wordt rekening gehouden met sportaccommodaties.

- *De gemeentelijke sportaccommodaties dienen toereikend te zijn om de basale accommodatiebehoefte van sportverenigingen te kunnen invullen.*

Dit beleid heeft de afgelopen jaren een extra impuls gekregen door introductie van de investeringsregeling sport. Deze regeling biedt de sportvereniging de mogelijkheid om, met behulp van een financiële bijdrage van de gemeente de basale sportvoorzieningen binnen onze gemeente in kwantitatieve en kwalitatieve zin op een aanvaardbaar peil te brengen en te houden.

- *Zodanige omstandigheden creëren dat een zo optimaal mogelijk gebruik van accommodaties mogelijk is.*

Uitgangspunt is en blijft dat de accommodaties in 1ste instantie voor sport bedoeld zijn. Met het wijzigingen van de vraag naar accommodaties voor multifunctionele doeleinden (v.b. kinderopvang, naschoolse opvang et cetera) dient in de toekomst rekening te worden gehouden met medegebruik van sportaccommodaties door andere maatschappelijke organisaties. Echter worden niet gewenste activiteiten zoveel mogelijk vermeden in de gemeentelijke overdekte sportaccommodaties.

- ❑ *Streven naar een optimale exploitatie en een efficiënt beheer van de gemeentelijke sportaccommodaties.*

Deze doelstelling blijft van kracht. De gemeente zal er naar blijven streven de exploitatie te optimaliseren door meer (multifunctioneel)gebruik van de sportaccommodaties.

- ❑ *Gemeente en sportverenigingen dragen gezamenlijk zorg voor de realisatie en instandhouding van de sportaccommodaties.*

In het kader van de sportharmonisatie is aan deze doelstelling al invulling gegeven door:

- a. (deels) harmonisatie in het kader van privatisering opstellen sportaccommodaties in de kern Holten,
- b. invoering van de investeringsregeling sport waarbij de gemeente een financiële bijdrage verstrekt aan sportverenigingen voor de realisatie van basale sportvoorzieningen,
- c. harmonisatie van de zelfwerkzaamheid bij de onoverdekte sportaccommodaties. Net als in de kern Holten, is ook in de kern Rijssen een deel van de onderhoudswerkzaamheden overgedragen aan de betreffende sportverenigingen. Op deze wijze wordt gezamenlijk zorg gedragen voor de realisatie en instandhouding van de sportaccommodaties.

- ❑ *Het aantal te realiseren en in stand te houden sportaccommodaties is afgestemd op het binnen de gemeente aanwezige c.q. te verwachten draagvlak/behoeftepatroon.*

Er zal (meer) monitoring moeten plaatsvinden op de ontwikkelingen van de sportverenigingen in relatie tot de sportaccommodaties. Op die manier wordt de behoefte aan sportaccommodaties inzichtelijk gemaakt en wordt ook duidelijk welke verschuivingen er binnen de diverse takken van sport plaatsvinden.

Wat willen we t.b.v. de sportaccommodaties

- De gemeente beschikt over voldoende, kwalitatief goede sportaccommodaties verspreid over de gemeente. De sport moet vroegtijdig bij de planvorming (structuurvisie) en ontwikkeling worden betrokken. De gemeentelijke sporthallen zijn voorzien van een NOC/NSF-keurmerk.
- Waar mogelijk en wenselijk zijn de krachten gebundeld en zijn de accommodaties naast de sportfunctie ook gebruikt voor functies die betrekking hebben op gezondheid, welzijn, onderwijs en veiligheid.
- Nieuwe of bestaande sportparken geven een extra impuls aan de beoefening van een breed scala van sporten.
- In het kader van de privatisering zijn de opstellen (kleedaccommodaties, lichtinstallaties en dergelijke) op de gemeentelijke sportparken allemaal overgedragen aan de desbetreffende sportvereniging.
- Inzicht hebben welke ontwikkelingen er zijn binnen de sportorganisaties c.q. sportaccommodaties en welke behoefte er bestaat aan sportaccommodaties.
- De gemeentelijke zwembaden (combibad De Koerbelt en buitenbad Twenhaarsveld) hebben een impuls ondergaan waarbij de attractiviteit van deze baden de komende jaren veilig is gesteld.
- Vanuit het oogpunt van ruimtegebrek en veldgebruik zal een derde (of wel 1 op de 3 voetbalvelden) van de gemeentelijke buitensportvoorzieningen uit kunstgrasvelden bestaan.
- Sportaccommodaties, clubhuizen/kantines en zwembaden komen (steeds vaker) tegemoet aan de eisen en faciliteiten die nodig zijn voor aangepast sporten voor gehandicapten.
- Niet gewenste activiteiten worden zoveel mogelijk in de gemeentelijke overdekte sportaccommodaties voorkomen.

Dit willen we bereiken door

- Het bestaande sportcomplex 't Vletgoor in de kern Holten een upgrading en uitbreiding te laten ondergaan waardoor een diversiteit aan sportfuncties (voetbal, tennis, handbal, hockey, touwtrekken, jeu de boules, hondendressuur en atletiek) wordt gecreëerd,
- In de nieuwe wijk Het Opbroek (ongeveer 2000 woningen) een sportcomplex te realiseren met buitensportfaciliteiten voor ondermeer voetbal, tennis, schaatsen en skeeleren. Hierbij wordt ook rekening gehouden met de multifunctionaliteit van de sportaccommodaties in relatie tot andere functies binnen de wijk. Ten aanzien van binnensportvoorzieningen wordt aansluiting gezocht bij de onderwijsbehoefte. Ook wordt ten aanzien van de realisatie van binnensportvoorzieningen binnen deze wijk onderzoek verricht naar mogelijkheden van een overdekte tennishal en turnhal,
- De sportparken in onze gemeente een upgrading in kwalitatieve zin (kunstgrasvelden) te laten ondergaan,
- De sportaccommodaties zullen multifunctioneel ingezet worden wat de sportorganisaties mogelijkheden biedt hun opstellen beter te exploiteren. Dit betekent dat de traditionele sportverenigingen een bredere beschikbaarheid van de sportaccommodaties realiseren. Dit vraagt echter wel een behoorlijke inspanning en in veel gevallen professionalisering van sportverenigingen,
- Er wordt een monitoring uitgevoerd van de sporters binnen onze gemeente zodat beter ingespeeld wordt op de vraag en het aanbod van sportaccommodaties,
- Op basis van een onderzoek zal de attractiviteit van de gemeentelijke zwembaden in onze gemeente worden doorgelicht en zullen concrete voorstellen worden gedaan om de gemeentelijke zwembaden een upgrading te geven,
- De gemeentelijke sporthallen zullen worden doorgelicht en zonodig c.q. zo mogelijk worden aangepast zodat zij voldoen aan het NOC/NSF keurmerk. Voor realisatie van nieuwe gemeentelijke overdekte sportaccommodaties zal minimaal het keurmerk van NOC/NSF als uitgangspunt gelden,
- Op basis van een onderzoek zullen bestaande accommodaties beter worden toegesneden voor gehandicapten (BTBU bereikbaarheid, toegankelijkheid, bruikbaarheid en uitgangelijkheid),
- Door het voorzieningenniveau van de sportaccommodaties aan te passen kunnen gehandicapten voor de sportbeoefening veelal terecht bij de bestaande sportverenigingen binnen onze gemeente.
- Door overdracht van onderhoudswerkzaamheden in zelfwerkzaamheid blijven de sportverenigingen betrokken bij het instandhouden van de gemeentelijke buitensportaccommodaties. Het specialistisch onderhoud blijft een verantwoordelijkheid van de gemeente. Ten aanzien van de zelfwerkzaamheid dient een evaluatie plaats te vinden. Indien uit deze evaluatie blijkt dat sportverenigingen de taken die aan hen in het kader van zelfwerkzaamheid zijn opgedragen niet of niet volledig conform gemaakte afspraken uitvoert zal het college met nadere voorstellen komen hoe hiermee om te gaan.
- Bij de jaarlijkse seizoeninroosting van de gemeentelijke overdekte sportaccommodaties zal kritisch gekeken worden naar niet gewenste activiteiten. Hierbij valt o.a. te denken aan een hondenshow en een pluimveetentoonstelling. In principe horen dergelijke activiteiten niet in een overdekte sportaccommodatie. Hierbij wordt wel als insteek gekozen dat er voor de organisatie van dergelijke activiteiten een passend alternatief gevonden is. Wel is het beleid er op gericht dat er in ieder geval geen uitbreiding van soortgelijke activiteiten in de gemeentelijke overdekte sportaccommodaties zal plaatsvinden.

7.4. Investeringsregeling sport

De bestaande investeringsregeling sport (gebaseerd op de 1/3, 1/3, 1/3 regeling) is nu primair gericht op voorzieningen die noodzakelijk zijn om een bepaalde sport te kunnen beoefenen. Hierbij geldt als uitgangspunt dat de gemeente te allen tijde verantwoordelijk is voor de realisatie en aanleg van gemeentelijke sportaccommodaties waaronder de aanleg, renovatie en vernieuwing van sportvelden/tennisbanen et cetera).

In 2007 heeft de gemeenteraad eenmalig een budget beschikbaar gesteld van € 200.000,00 en elk daarop volgend jaar een budget van € 100.000,00 (maximaal plafond € 300.000,00). Op basis van de aanvragen 2007 en 2008 is er nog een budget beschikbaar van ruim € 60.000,00.

Voor 2009 wordt een gering aantal aanvragen verwacht. In 2009 is de investeringsregeling geëvalueerd.

Wat willen we

- De werkingssfeer van de Investeringsregeling Sport uitbreiden met o.a. de volgende aspecten:
 - ❑ investeringen voor basale voorzieningen die nodig zijn om het mogelijk te maken dat gehandicapten gebruik kunnen maken van een sportaccommodatie (het kan hier gaan om voorzieningen in kleedaccommodaties, douches, sporttechnische voorzieningen in gemeentelijke overdekte sportaccommodaties, voorzieningen in gemeentelijke zwembaden et cetera),
 - ❑ investeringen voor sporttechnische voorzieningen/inrichting in gemeentelijke overdekte sportaccommodaties die er toe bijdraagt dat de betreffende sporters op een hoger niveau hun sport kunnen beoefenen (als voorbeeld kan hierbij genoemd worden een ballenkanon voor een tafeltennisvereniging of een tumblingbaan voor een gymnastiekvereniging).

Dit willen we bereiken door

- Evaluatie van de investeringsregeling

7.5. Tarievenbeleid gemeentelijke sportaccommodaties

Bij de ontwikkeling van sportaccommodaties, zoals zwembaden, sporthallen en sportvelden, heeft de gemeente een faciliterende rol en is daarom een belangrijke partner voor sportorganisaties. Het is van belang dat sportaccommodaties voor iedereen toegankelijk zijn. Als uitgangspunt in het toepassen van een jaarlijkse verhoging van de tarieven geldt dat de gemeentelijke sportaccommodaties en zwembaden tegen betaalbare tarieven beschikbaar zijn voor de verenigingen c.q. inwoners van onze gemeente. Jaarlijks worden de tarieven voor de gemeentelijke sportaccommodaties (sporthallen, gymnastieklokalen, onoverdekte sportaccommodaties en de gemeentelijke zwembaden) conform het gemeentelijk stijgingspercentage (inflatiepercentage) verhoogd.

In het kader van de gemeentelijke herindeling is er voor gekozen het gemeentelijk sportbeleid te harmoniseren. Dit harmonisatiebeleid had naast de tarieven ook betrekking op het uitvoeren van het groot- en dagelijks onderhoud (zelfwerkzaamheid) en de gemeentelijke subsidies.

In 2001 heeft de gemeenteraad ingestemd met de Brede sportvisie waarbij de tarieven van de gemeentelijke sportaccommodaties in een periode van 5 jaar op hetzelfde niveau worden gebracht.

In 2006 is de tariefsharmonisatie afgerond. Per 1 juli 2006 zijn de tarieven van de gemeentelijke sportaccommodaties geharmoniseerd zodat er geen onderscheid meer is tussen de tarieven van de sporthallen, gymnastieklokalen en onoverdekte sportaccommodaties in de kernen Rijssen en Holten. Het tarievenoverzicht 2008 vindt u in de bijlagen.

Voor het jaar 2009 zijn de sporttarieven verhoogd. Het betreft hier een geringe verhoging in de tarieven van de gymnastieklokalen, sportzaal, sporthallen en een substantiële verhoging van de entreekaarten, 10 badenkaarten en abonnementen van de gemeentelijke zwembaden.

Wat willen we

- Met voorgestelde verhoging is in ieder geval tot en met 2012 het plafond bereikt van alle sporttarieven. Hierbij dient opgemerkt te worden dat de tarieven wel jaarlijks zullen worden verhoogd conform het gemeentelijke stijgingspercentage.

Dit willen we bereiken door

- Instemming door college en raad.

7.6. Exploitatie gemeentelijke sportaccommodaties

Exploitatie van de gemeentelijke sportaccommodaties is ondergebracht bij de volgende afdelingen/teams:

a. Afdeling Facilitair en Bedrijfsvoering team Sporthallen (FBSP)

Onder dit team vallen de gemeentelijke sporthallen, sportzalen en gymnastieklokalen. Er is een teamleider aangesteld die zorg draagt voor de coördinatie en dagelijkse gang van zaken binnen deze accommodaties.

b. Afdeling Facilitair en Bedrijfsvoering team Zwembaden (FBZW)

Onder dit team vallen de gemeentelijke zwembaden. Er is een teamleider aangesteld die zorg draagt voor de coördinatie en dagelijkse gang van zaken binnen deze accommodaties.

c. Afdeling Infra en Wijkbeheer team Uitvoering (IWU)

Onder dit team vallen de gemeentelijke onoverdekte sportaccommodaties (sportparken De Koerbelt, 't Vletgoor, Meermanskamp en Enterstraat). Er is een evenementencoördinator aangesteld die ook verantwoordelijk is voor het beheer van de gemeentelijke sportaccommodaties. De coördinator onderhoudt contacten met de betreffende sportverenigingen en met SOWECO die voor ons het onderhoud van de sportvelden verzorgt.

Wat willen we

- Op een interactieve wijze komen tot een klantgericht aanbod van een accommodatie aan (potentiële) gebruikers.

Dit willen we bereiken door

- Ons op te stellen als gastheer en regelmatig in overleg te treden met gebruikers over hun verwachtingen en wensen. Wij zorgen uiteraard ook voor hygiënische en veilige accommodaties en materialen.

8. Subsidiemogelijkheden

Ondersteunen van de sporter en sportverenigingen

De sporter en natuurlijk ook de sportverenigingen staan hoog in het vaandel bij de gemeente Rijssen-Holten en worden daarom structureel ondersteund bij hun ontwikkeling. Dit doet de gemeente door het verstrekken van jaarlijks terugkerende subsidies. Afhankelijk van de subsidies wordt hiervoor een bepaalde tegenprestatie verwacht. In de gemeente kennen we een 6 tal subsidiemogelijkheden. De mogelijkheden met hun doel zijn hieronder in het kort worden weergegeven. De uitvoeringsregels behorende bij deze subsidies vindt u in de bijlagen.

1. Accommodatiehuursubsidie

Alle sportverenigingen binnen de gemeente Rijssen-Holten de mogelijkheid bieden gebruik te maken van een sportaccommodatie tegen het gemeentelijke tarief voor de overdekte sportaccommodaties.

2. Subsidie deskundigheidsbevordering vrijwilligers

Bevorderen en stimuleren van de deskundigheid van vrijwilligers op een professionele wijze door het verlenen van een stimuleringsbijdrage.

3. Jeugdledensubsidie

Bevorderen en stimuleren dat jeugdleden tot en met 17 jaar, woonachtig in Rijssen-Holten, structureel deelnemen aan activiteiten op het terrein van de sport en nuttige vrijetijdsbesteding.

4. Sportstimuleringsubsidie

Door een voorwaardenschepend beleid het sportleven in de gemeente te bevorderen en deelname door de inwoners hieraan te bevorderen.

5. Startsubsidie

Startende lokale instellingen, uitgezonderd instellingen met het doel (semi-)commerciële belangen te behartigen, die activiteiten op het gebied van sport of nuttige vrijetijdsbesteding organiseren kunnen een startsubsidie bij het college aanvragen voor activiteiten op het gebied van de sport en/of nuttige vrijetijdsbesteding.

6. Stimuleringsubsidie vrijetijdsbesteding voor mensen met een handicap

Bevorderen en stimuleren dat mensen met een verstandelijke en/of lichamelijke handicap in hun vrije tijd deelnemen aan sport- en/of sociaal-culturele activiteiten.

Evaluatie subsidiemogelijkheden

In het kader van administratieve lastenverlichting zijn de subsidieregelingen door een extern adviesbureau (ATOS) onder de loep genomen. Geadviseerd is over te gaan tot vereenvoudiging c.q. lastenverlichting voor uitvoering van de regelingen door:

1. het opstellen van duidelijke beleidsregels,
2. het vereenvoudiging van procedures door minder soorten subsidies,
3. eenduidige rekenmethodieken toepassen,
4. bij jaarlijkse aanvragen zoveel mogelijk uitgaan van wijzigingsformulieren i.p.v. aanvraagformulieren,
5. formulieren digitaal beschikbaar stellen,
6. zoveel mogelijk toewerken naar meerjarige subsidietoekenning, waarbij per jaar een vorm van indexering wordt toegepast.

Wat willen we

- Minder voorwaarden om als vereniging in aanmerking te kunnen komen voor een startsubsidie.
- Verruiming van de regeling en bijstelling van de bijdrage voor startsubsidie.
- Bijstelling van de bijdrage voor jeugdledensubsidie.
- Onderzoeken of de bestaande subsidieregelingen nog wel aan hun doel beantwoorden.

Dit willen we bereiken door

- In 2009 met nadere uitwerkingen komen.

9. Huldiging

Inleiding

Binnen de gemeente Rijssen-Holten worden sporters, die een goede prestatie neerzetten of zich talentrijk ontwikkelen, op tweeërlei wijze gehuldigd. De eerste is vanuit de gemeente (individuele huldiging in het gemeentehuis) en het tweede (sportgala) is voortgekomen vanuit de sportwereld zelf. Het is moeilijk om een vaststaand beleid met betrekking tot het huldigen van sporters met een goede tot zeer goede prestatie neer te zetten. Toch is het wel mogelijk om een gradatie aan te geven, welke festiviteiten georganiseerd kunnen worden en deze festiviteiten duidelijk te koppelen aan te behalen resultaten. Het is niet mogelijk om hiervoor duidelijke grenzen aan te geven, omdat de visie van de sport(st)er c.q. het team en de initiatieven van de sportvereniging, waarbij de sport(st)er is aangesloten, ook een belangrijke rol spelen bij het bepalen van de festiviteiten. Spontane uitingen van feestvreugde en initiatieven om grootste huldigingactiviteiten te organiseren, dienen altijd gestimuleerd te worden en mogen niet gedwarsboemd worden. Wanneer bijvoorbeeld een Europees of Wereld kampioen schaatsen gehuldigd moet worden zal in overleg met de fanclub overlegd worden of een huldiging op het bordes van het gemeentehuis moet plaats vinden. Dergelijke activiteiten moeten altijd mogelijk blijven.

Tot op heden werd kampioenen de mogelijkheid geboden ontvangen te worden op het gemeentehuis. De burgemeester en/of de wethouder in aanwezigheid van een vertegenwoordiger van de sportraad, ontvingen dan de kampioenen en verdere genodigden. Een aantal toespraken werden gehouden en attenties werden overhandigd.

Ook wordt er jaarlijks een sportgala georganiseerd door een commissie van de sportraad. Tijdens dit gala kunnen sporten worden gedemonstreerd, sporters zich presenteren en worden o.a. de sportman, sportvrouw en sportploeg van het jaar bekend gemaakt.

Keuze mogelijkheid

Voorgesteld wordt de sporter de keuze te geven: óf een ontvangst op het gemeentehuis door burgemeester en/of wethouder en sportraadvertegenwoordiging óf een huldiging door de gemeente (burgemeester en/of wethouder) en sportraad tijdens het jaarlijks te houden sportgala. In het laatste geval krijgen de gemeente en de sportraad enige tijd en ruimte van het organisatiecomité om de kampioenen ten aanzien van een groot publiek te huldigen. Deze huldiging staat geheel los van de sportverkiezing, welke tijdens het sportgala plaats vindt. Niet uitgesloten is dat een kampioen gehuldigd wordt door de gemeente en op dezelfde avond verkozen wordt tot sportman of sportvrouw van het jaar.

Er zijn een aantal gradaties en uitgangspunten geformuleerd om kampioenen en sporters met een goede prestatie te huldigen.

Gradaties:

1. **Zilver en brons op nationaal en Europees niveau.**
 - Felicitaties via kaartje en attentie (ter indicatie € 50,00 p.p., max. € 125, - per team)
 - Desgewenst ontvangst op het gemeentehuis óf huldiging tijdens het sportgala.
2. **Goud op nationaal en Europees niveau en zilver en brons op Wereld en Olympisch niveau.**
 - Felicitaties via kaartje en attentie (ter indicatie € 75,00 p.p., max. € 175, - per team)
 - Desgewenst ontvangst op het gemeentehuis óf huldiging tijdens het sportgala.
3. **Goud op Wereld of Olympisch niveau.**
 - Ontvangst door de burgemeester op het bordes van het gemeentehuis en desgewenst rondrit door de gemeente met attentie (ter indicatie € 100,00 p.p., max. € 225, - per team)
 - Desgewenst huldiging tijdens het sportgala.

Uitgangspunten:

1. Bovenstaande richtlijnen zijn slechts grove beleidslijnen die moeten worden gezien als een basis.
2. Eventueel (spontaan) te organiseren activiteiten zullen moeten worden afgestemd op de kampioen(en) zelf. De tak van sport zal hier o.a. een rol in spelen. Bepaalde sporten leven meer bij het publiek dan andere.
3. Daar waar getwijfeld wordt of een huldiging gerechtvaardigd is, beslist de gemeente na overleg met de sportraad Rijssen-Holten.

Een probleem bij het huldigen van kampioenen is, dat het bij de gemeente niet altijd bekend is welke vereniging of sporter een kampioensresultaat heeft behaald. Vooral bij de minder bekende sporten speelt dit een rol. Het is daarom zinvol de verenigingen van het huldigingbeleid op de hoogte stellen via infogids, website en via berichtgeving vanuit de sportraad Rijssen-Holten.

De verenigingen kunnen dan sportkampioenen doorgeven aan de afdeling Mens en Werk, team beleid van de gemeente of het secretariaat van de sportraad Rijssen-Holten.

Wat willen we

- Een huldigingbeleid waarbij ingespeeld wordt op de wensen van de sporter.

Dit willen we bereiken door

- De kampioenen de keuze te bieden of een huldiging op het gemeentehuis of een huldiging tijdens het jaarlijks te organiseren sportgala.

10. De rol van de Sportraad Rijssen-Holten

Bij de gemeentelijke herindeling, waarbij de gemeenten Rijssen en Holten zijn samengevoegd tot de gemeente Rijssen-Holten, is besloten om tot een harmonisatie van het sportbeleid in de nieuwe gemeente te komen. In 2002 zijn de belangenbehartigers van de sport en de sportverenigingen samengevoegd. Zo is uit de sportraad Holten en de sportcommissie Rijssen een nieuwe sportraad ontstaan: de sportraad Rijssen-Holten.

Wat is de sportraad.

De sportraad Rijssen-Holten is een commissie die is ingesteld door de gemeenteraad en is een zogenaamd artikel 84 (Awb) commissie. Dit houdt ondermeer in dat de sportraad gevraagd en ongevraagd het college en de gemeenteraad kan adviseren over alles wat zij in de gemeente in het belang van de sport vindt.

Per 1 december 2007 is er een nieuw reglement vastgesteld en is de sportraad Rijssen-Holten in een nieuwe samenstelling benoemd. Het nieuwe reglement biedt de sportraad een aantal belangrijke mogelijkheden om de sport binnen de gemeente te ondersteunen en te stimuleren. Zo kan zij ook adviseren over het beleid ten aanzien van onderhoud, verhuur en in gebruik geven van sportaccommodaties. Maar ook advies uitbrengen over het ontwikkelen en uitvoering van plannen voor nieuwe sportparken of sportparken die een herinrichting dienen te ondergaan. Verder helpt en denkt de sportraad mee aan het ontwikkelen van een strategische visie op het gebied van sport en bewegen.

Waar staat de sportraad Rijssen-Holten voor.

De sportraad wil een belangenbehartiger zijn voor alle sportverenigingen binnen de gemeente. Zij wil actief meedenken en meewerken om sportverenigingen te ondersteunen op allerlei gebied. Daarnaast wil zij een partner zijn van de gemeente. Een partner die door middel van goede communicatie en wederzijds vertrouwen goed kan ondersteunen om dienstbaar te zijn voor de sport, de sportverenigingen en het bewegen in de gemeente Rijssen-Holten.

Werkwijze van de sportraad.

De sportraad heeft een dagelijks bestuur bestaande uit een voorzitter en een secretaris. Verder wordt de sportraad ondersteund door een ambtelijke secretaresse.

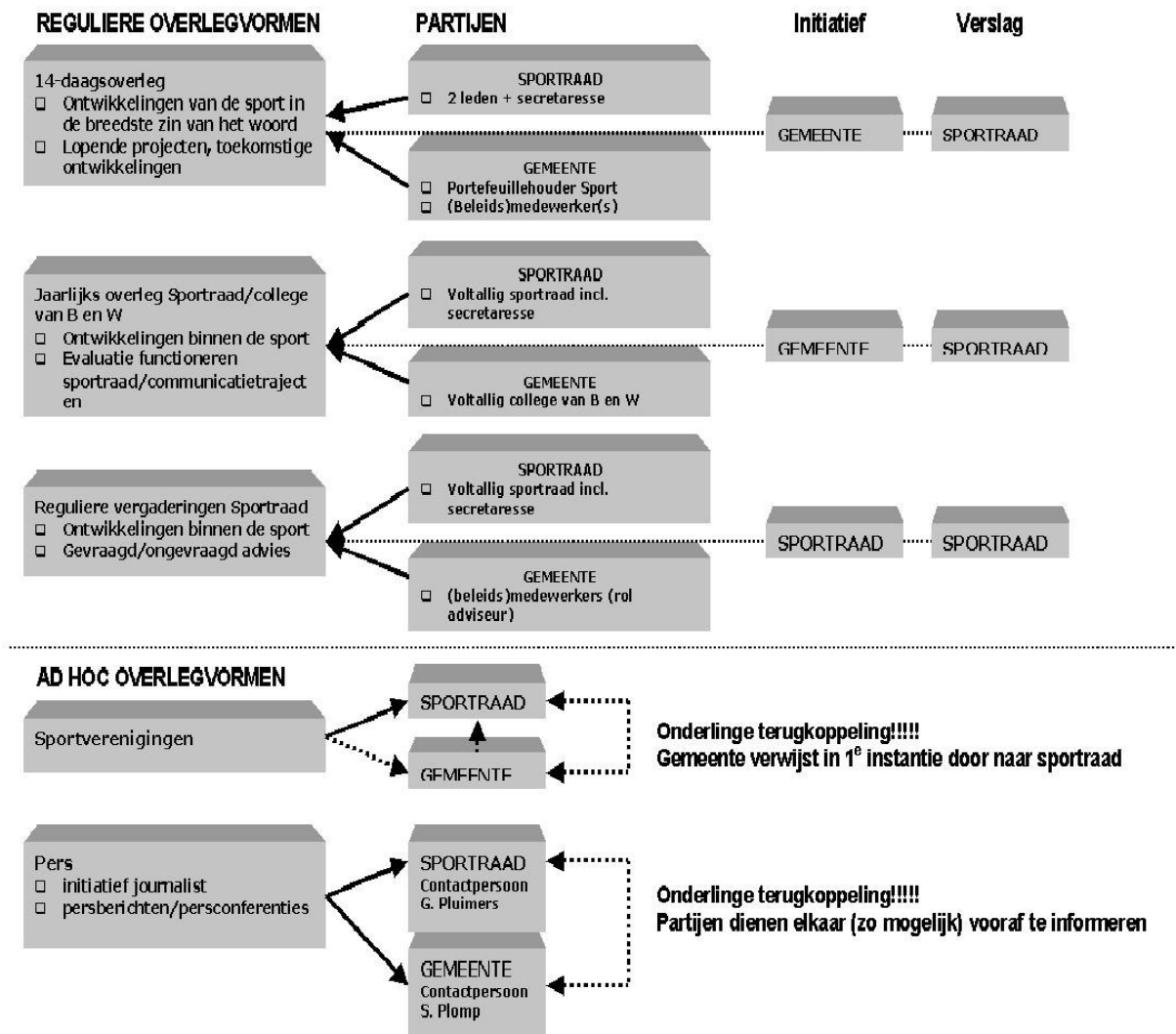
Iedere twee weken heeft het dagelijks bestuur van de sportraad overleg met de wethouder en de beleidsambtenaren sport van de gemeente. Het verslag hiervan gaat vervolgens naar de overige 6 sportraadsleden. Zij kunnen vervolgens hierop reageren en verder voor een volgend overleg nieuwe onderwerpen aangeven.

De sportraad heeft elke maand, met uitzondering van de maanden juli en augustus, een voltallige vergadering. Per jaar zijn er twee thema-avonden met alle sportverenigingen. Op deze avonden wordt verslag uitgebracht over het voorliggende halfjaar en de planning voor het komende halfjaar bekend gemaakt. Verder komt er op een dergelijke avond een voor de sport belangrijk onderwerp aan de orde. De sportraad heeft de sportverenigingen van de gemeente ingedeeld in 7 groepen. Elk van deze groepen heeft twee contactpersonen vanuit de sportraad.

De zeven groepen zijn:

1. De verenigingen van het nieuwe Sportpark Vletgoor,
2. De verenigingen van het sportpark Koerbelt,
3. De toekomstige verenigingen van het nieuwe sportpark Opbroek,
4. De binnensportverenigingen van de kern Holten,
5. De binnensportverenigingen van de kern Rijssen,
6. De overige verenigingen van de kern Holten,
7. De overige verenigingen van de kern Rijssen.

COMMUNICATIESCHEMA SPORTRAAD RIJSSEN HOLTEN

Hoe communiceert de sportraad.

De communicatie tussen de verenigingen met zowel de sportraad als de gemeente kan volgens bovenstaand schema verlopen.

Het maakt niet uit voor de verenigingen of er voor beleidszaken bij de sportraad of de gemeente wordt aangeklopt, aangezien de beleidsambtenaren, de wethouder sportzaken en het DB van de sportraad tweewekelijks overleg hebben. Verder houden gemeente en sportraad elkaar tussentijds via de mail op de hoogte van de belangrijkste ontwikkelingen op sportgebied.

Zoals hiervoor al aangegeven organiseert de sportraad 2 keer per jaar een thema-avond voor de verenigingen, waarin onder andere gerapporteerd wordt over de ontwikkelingen van het afgelopen halfjaar, maar de verenigingen ook op de hoogte gebracht worden van de planning voor het komende halfjaar.

Het overleg tussen de verenigingen en de contactpersonen kan op afspraak op elk willekeurig moment gerealiseerd worden. De contactpersonen rapporteren naar de sportraad en de gemeente.

Ook kunnen de contactpersonen als raadgevers geconsulteerd worden door de verenigingen.

PR.

De PR voorkeur van de sportraad gaat uit naar het werken in de luwte. Mocht de pers geïnformeerd moeten worden dan zal dat in samenwerking met de afdeling Communicatie van de gemeente gerealiseerd worden. De voorzitter van de sportraad is in principe degene die voor de communicatie naar de pers verantwoordelijk is.

Wat wil de sportraad in de periode 2010–2014.

De sportraad wil haar huidige positie in de gemeente consolideren en vooral het wederzijdse vertrouwen, zowel van de sportraad naar de gemeente als van de verenigingen naar de sportraad, de kans geven verder uit te groeien.

De sportraad is niet van plan zaken, die nu uitgevoerd worden door de gemeente, in eigen beheer te nemen.

11. Kostenoverzicht

Hieronder is een overzicht van de te verwachten kosten (nieuwe wensen) weergegeven.

Kostenoverzicht Sportnota 2010-2014		Incidenteel						structureel				
	Investering	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2010	2011	2012	2013	2014
In begroting beschikbaar												
*. Ondersteuning sportraad Rijssen-Holten								4.600				
*. Presentiegelden sportraad Rijssen-Holten								1.400				
*. Evenementensubsidie								15.200				
4. Verenigingsondersteuning								5.000				
5. Jeugdprojecten "Kies voor Hart en Sport" en "WhoZnext"								8.200				
6. Ouderenproject SMALL								4.600				
7. Activiteiten voor mensen met een beperking								2.500				
7. Activiteiten Molenhoek en GSV								2.300				
7. Vervoerskosten DTS								3.100				
10. Investeringsregeling								100.000				
10. Rentevergoeding investeringsregeling								10.000				
14. Accommodatie huursubsidie								4.800				
14. Subsidie deskundigheidsbevordering vrijwilligers								9.000				
14. Jeugdledensubsidie								24.000				
14. Sportstimuleringsubsidie en startsubsidie								2.500				
14. Stimuleringsubsidie vrijetijdsbesteding voor mensen met een handicap								8.200				
15. Consumptiegoederen sportraad Rijssen-Holten								5.600				
Totaal beschikbaar		0	0	0	0	0	0	211.000	211.000	211.000	211.000	211.000
	Investering	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2010	2011	2012	2013	2014
Nieuwe wensen												
4.+ 5.+ 7.+ 8. Combinatiefunctionaris onderwijs en sport (2,7 fte)								78.800				
5. Bijdrage Rijk convenant Kinderen doen mee!		29.800										
5. Beschikbaar houden voor 2010		14.800										
5. Bijdrage Rijk convenant Kinderen doen mee!			-15.200									
5. Restant van 2009			-14.800									
5. Beschikbaar houden voor 2011			15.000									
5. Restant van 2010				-15.000								
5. Jeugdportfonds		15.000										
5. Jeugdportfonds			15.000									
5. Jeugdportfonds				15.000								
7.+ 12. BTBU (kosten RI&E)			1.400									
7.+ 12. BTBU (uitvoering verbeterpunten)				3.500								
7. (S)Cool on Wheels												
8. Breedtesport voor topsport, maar topsport moet wel mogelijk zijn												
9. Vrijwilligersbeleid												
10. Investeringsregeling sport (uitbreidingsmogelijkheden)												
12. Kunstgrasveld(en) per veld	400.000							43.700				
12. Kunstgrasveld(en) per veld	400.000									43.700		
12. Kunstgrasveld(en) per veld	400.000											43.700
12. Upgrade zwembaden (onderzoek)					10.000							
12. Upgrade zwembaden (uitvoering)						50.000						
12. NOC/NSF keurmerk sporthallen (onderzoek)					15.000							
12. NOC/NSF keurmerk sporthallen (uitvoering)						75.000						
14. Jeugdledensubsidie								5.000				
14. Overige subsidiemogelijkheden								4.000				
15. Huldiging												
Totaal extra benodigd		0	1.400	3.500	25.000	125.000	0	131.500	131.500	175.200	175.200	218.900